

Wyniki monitoringu żaby wodnej *Pelophylax esculentus*

żaba wodna *Pelophylax esculentus* (fot. Maciej Bonk)

1. Sprawozdanie z monitoringu żaby wodnej *Pelophylax esculentus* w Polsce

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Kod, nazwa polska i nazwa łacińska

6976 żaba wodna *Pelophylax esculentus*

2. Informacja w jakich regionach biogeograficznych występuje dany gatunek

Gatunek występuje w regionie biogeograficznym kontynentalnym.

Ewentualne stwierdzenia z regionu alpejskiego należy uznać za wątpliwe.

3. Koordynatorzy główni: obecni i w poprzednich badaniach

2010: Małgorzata Makomaska-Juchiewicz

2016-2017: Małgorzata Makomaska-Juchiewicz

4. Koordynatorzy krajowi: obecni i w poprzednich badaniach

2010: Mariusz Rybacki

2016-2017: Maciej Bonk

5. Ewentualni współpracownicy: obecni i w poprzednich badaniach

2010: Brak

2016-2017: Brak

6. Eksperti lokalni: obecni i w poprzednich badaniach

2010: Anna Sikora, Pełnia-Iwanicka Ewa, Bartłomiej Najbar, Anna Najbar, Jacek Błażuk, Joanna Mazgajska, Roman Karolew, Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski, Maciej Bonk, Bury Stanisław, Kazjer Joanna, Małgorzata Smółka, Baran Paulina, Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak, Michał Rybacki, Szymon Fritzkowski, Tomasz Hetmański, Tomasz Majtyka

2016-2017: Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski, Agata Starzecka, Bartłomiej Najbar, Najbar Anna, Ewa Pełnia-Iwanicka, Paweł Koperski, Joanna Kajzer-Bonk, Maciej Bonk, Rafał Bobrek, Monika Bobrek, Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski, Krzysztof Kolenda, Maciej Pabijan, Małgorzata Smółka, Tomasz Łaciak, Mariusz Rybacki, Monika Majtyka, Paweł Górski, Paweł Kisiel, Paweł Knozowski, Dominik Macioł, Szymon Fritzkowski, Tomasz Hetmański, Tomasz Majtyka

7. Lata i miesiące obecnych i poprzednich badań z informacją, czy jeżeli były istotne różnice w porze badań oraz warunkach pogodowych pomiędzy kolejnymi powtórzeniami badań, to czy mogły one wpłynąć na różnice w wynikach badań:

2010: marzec-lipiec

2016-2017: marzec-lipiec

W latach 2016-2017 prowadzono badania w okresie wiosennym od początku marca do końca lipca co jest zgodne z fenologią gatunku. Badania w 2010 roku były prowadzone w takim samym okresie jednak ze względu na powódź, która wystąpiła wiosną tamtego roku wyniki mogą być zaburzone, gdyż powódź utrudnia dostęp do zbiorników oraz wpływa na zachowania rozrodcze płazów.

8. Liczba stanowisk i obszarów Natura 2000 przypadająca na poszczególne etapy badań

Tab. 1.A. Liczba stanowisk* przypadająca na poszczególne etapy badań dla gatunku żaba wodna *Pelophylax esculentus* w regionie biogeograficznym kontynentalnym, monitoring **skończony**

W latach (cykl)	Dokładnie w latach	Liczba stanowisk gatunku <u>żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i></u> monitorowanych w latach	Liczba usuniętych	Liczba dodanych**	Liczba niemonitorowanych (i nieusuniętych)	Uwagi
2009-2012	2010	93	-	-	-	Brak
2015-2019	2016-2017	246	17	170	-	Zrezygnowano z nielicznych zbiorników z powodu ograniczenia nadmiernej liczby stanowisk wykonywanych w latach poprzednich.

*W tabeli liczba stanowisk monitoringowych oznacza liczbę stanowisk gdzie gatunek był wykryty choć raz w ciągu monitoringu w latach 2010-2017. Na tych stanowiskach niezależnie od aktualnej obecności lub nie gatunku, (zgodnie z metodyką) zawsze były przeprowadzone wszystkie badania monitoringowe. Liczba dodanych stanowisk obejmuje wszystkie stanowiska, na których gatunek był stwierdzony po raz pierwszy w latach 2016-2017. Badania prowadzono na 358 stanowiskach pod kątem wszystkich płazów łącznie w roku 2010 oraz na 769 łącznie dla wszystkich płazów w latach 2016-2017.

Tab. 1.B. Liczba obszarów Natura 2000 przypadająca na poszczególne etapy badań dla gatunku żaba wodna *Pelophylax esculentus* w regionie geograficznym kontynentalnym, monitoring **skończony**

Nie dotyczy. Żaba wodna nie jest gatunkiem Natura 2000.

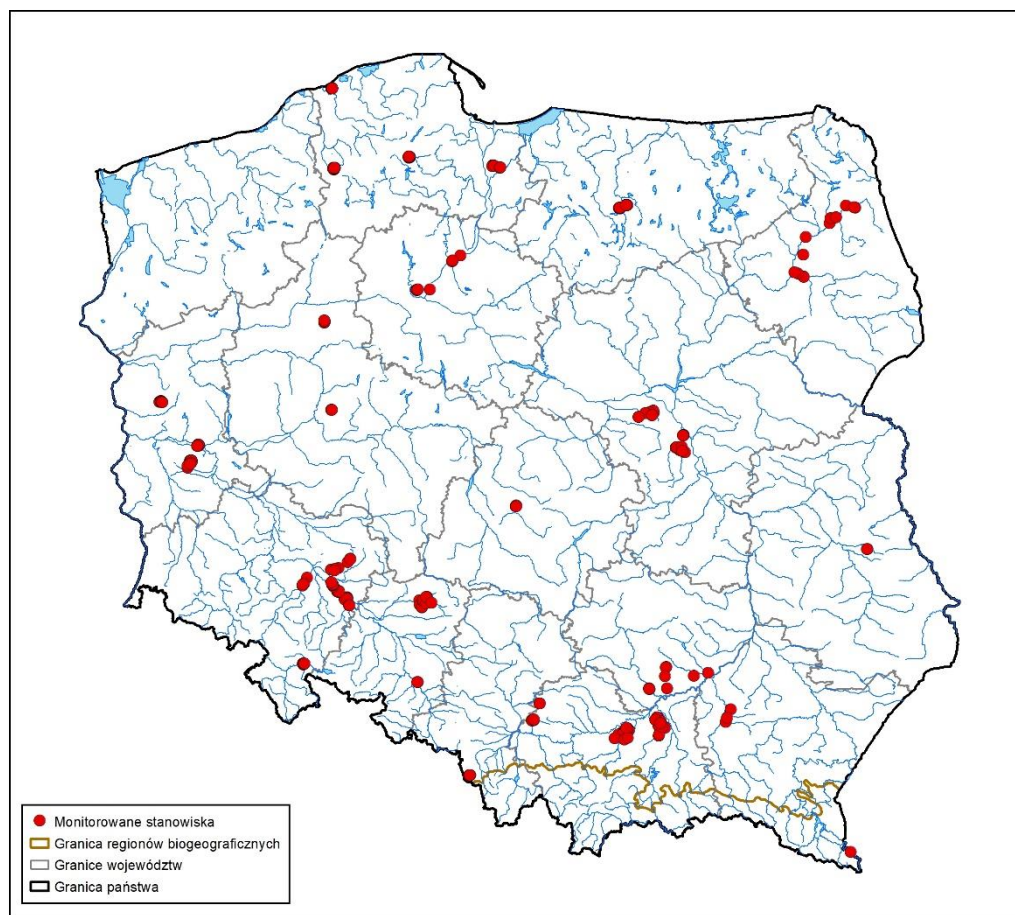
9. Informacja czy była zmieniana metodyka, w tym waloryzacja oraz kiedy i na czym polegała

Metodyka monitoringu gatunku została w zasadzie po raz pierwszy zastosowana w roku 2016. Rok 2010 był rokiem testowym. W związku z tym zarówno wskaźniki odnotowywane w pierwszym etapie uległy zmianie, jak również sposób waloryzacji – na etapie badań w 2010 r. nie było ustalonej jeszcze waloryzacji. Na podstawie opublikowanej w 2012 r. metodyki ustalono ostateczną liczbę wskaźników stanu siedliska i populacji. Następnie do zebranych charakterystyk w roku 2010 starano się dopasować nową waloryzację. Warto jednak podkreślić, że ma ona znaczenie jedynie orientacyjne, gdyż sama metodyka oceny wartości wskaźników w terenie została doprecyzowana dopiero na etapie tworzenia przewodnika metodycznego w 2012 r. Stąd porównanie zmian we wskaźnikach na obecnym etapie badań może być obciążone dużym błędem, a odnotowane zmiany mogą być pozorne.

Podczas tworzenia metodyki zrezygnowano z badanego w roku 2010 wskaźnika *umocnienia w linii brzegowej*. Natomiast wskaźniki *środowisko w promieniu do 100 m* i inne *zbiorniki wodne w promieniu 500 m* zmieniły nazwy odpowiednio na *środowisko w otoczeniu zbiornika* i *liczba zbiorników w otoczeniu*. W ocenie stanu ochrony zastosowano algorytm zaproponowany na zlecenie GIOŚ.

10. Reprezentatywność wyników pod względem lokalizacji, ocena właściwego rozmieszczenia

Gatunek jest monitorowany wraz z innymi gatunkami płazów. Potencjalnie monitorowanych jest ok. 769 stanowisk, co sprawia, że monitoring jest reprezentatywny.

Ryc. Mapa rozmieszczenia stanowisk monitoringowych

2. Sprawozdanie z monitoringu żaby wodnej *Pelophylax esculentus* w regionie biogeograficznym kontynentalnym

II.A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISK

Tab. 2. Oceny: stanu ochrony, jego parametrów i wskaźników łącznie na stanowiskach w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** w różnych okresach badawczych dla gatunku żaba wodna *Pelophylax esculentus* – monitoring **skończony**

Nazwa parametru/ Stan ochrony	Nazwa wskaźnika/ Nazwa parametru	OCENA stanu gatunku <u>żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i></u> na stanowiskach								Suma monitorowanych stanowisk	
		Liczba stanowisk z daną oceną:									
		(FV)1*		(U1)0,5*		(U2)0*		XX		poprzednio	teraz
		poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz		
		w roku 2010	w roku 2016-2017	w roku 2010	w roku 2016-2017	w roku 2010	w roku 2016-2017	w roku 2010	w roku 2016-2017	w roku 2010	w roku 2016-2017
Populacja	Obecność gatunku**	91	206	x	x	2	40	-	-	93	246
	Parametr Populacja***	-	-	-	-	-	-	-	-	93	246
Siedlisko gatunku	inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m	57	159	28	77	7	8	1	2	93	246
	region geograficzny	93	247							93	246
	środowisko w otoczeniu zbiornika	44	161	40	78	8	5	1	2	93	246
	udział szuwaru w linii brzegowej	13	47	39	111	41	86	1	3	93	246
	umocnienia linii brzegowej****	82	-	0	-	0	-	10		93	246
	zacienienie	47	139	26	64	10	41	3	4	93	246
	Parametr Siedlisko gatunku	61	142	31	96	-	6	1	2	93	246
Perspektywy ochrony		50	110	42	122	-	13	1	1	93	246
STAN OCHRONY (Ocena ogólna)		39	100	53	129	-	16	1	1	93	246

*w przypadku większości gatunków ptaków nie ocenia się wskaźników stanu siedliska przynajmniej wartości punktowe (0, 0,5 lub 1), służące wyliczeniu wartości do oceny parametru. W tabeli podano liczbę stanowisk z daną oceną wskaźnika.

**wskaźnik obecność gatunku przyjmuje jedynie wartości 0 i 1.

***w przypadku populacji ocena podejmowana jest dla regionu biogeograficznego.

***pogrübiono nazwy wskaźników, które pojawiły się po testowym etapie i zastosowano je po raz pierwszy w latach 2016-2017.

Zgodnie z tym, co napisano w punkcie 9: Metodyka monitoringu gatunku została w zasadzie po raz pierwszy zastosowana w roku 2016. Rok 2010 był rokiem testowym. W związku z tym zarówno wskaźniki odnotowywane w pierwszym etapie uległy zmianie, jak i sposób waloryzacji – na etapie badań w 2010 r. nie było ustalonej jeszcze waloryzacji. Na podstawie opublikowanej w 2012 r. metodyki ustalono ostateczną liczbę wskaźników stanu siedliska i populacji. Następnie do zebranych charakterystyk w roku 2010 starano się dopasować nową waloryzację. Warto jednak podkreślić, że ma ona znaczenie jedynie orientacyjne, gdyż sama metodyka oceny wartości wskaźników w terenie została doprecyzowana dopiero na etapie tworzenia przewodnika metodycznego w 2012 r. Stąd porównanie zmian we wskaźnikach na obecnym etapie badań może być obarczone dużym błędem.

Tab. 2.A. Podsumowanie zmian ocen stanu ochrony, parametrów i wskaźników łącznietylko na tych stanowiskach, na których powtarzano badania, w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla gatunku żaba wodna *Pelophylax esculentus* – monitoring skończony

Nazwa wskaźnika/ parametru/ Stan ochrony	ZMIANY OCEN gatunku żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i>									Suma stanowisk, na których powtarzano badania
	Liczba stanowisk z daną zmianą, w tym rzeczywistą									
	Poprawa*			Pogorszenie*			zmiana z oceny XX*	zmiana na ocenę XX*	brak zmian	
	o 1 stopień	o 2 stopnie (z 0 na 1)	Razem poprawa	o 1 stopień	o 2 stopnie (z 1 na 0)	Razem pogorszenie				
Obecność gatunku**	54	-	-	38	-	-	-	-	36	75
Parametr: <i>Populacja</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m	1	2	3	2	0	1	1	2	68	75
region geograficzny	-	-	-	-	-	-	-	-	75	75
środowisko w otoczeniu zbiornika	11	0	11	3	0	3	1	2	58	75
udział szuwaru w linii brzegowej	10	2	12	4	4	8	1	2	52	75
zacienienie	6	0	6	3	0	3	1	2	65	75
Parametr <i>Siedlisko gatunku</i>	4	-	4	22	1	23	1	2	45	75
Perspektywy ochrony	7	-	7	24	4	28	1	1	38	75
STAN OCHRONY (Ocena ogólna)	6	-	6	19	5	24	1	-	44	75
UWAGI: np. podanie informacji o zmianach pozornych	Zmiany w dużej mierze są zmianami pozornymi, ponieważ ostateczna lista wskaźników, sposób ich określania w terenie oraz waloryzacja zostały ustalone ostatecznie na etapie redakcji przewodnika metodycznego – dwa lata po zakończeniu badań w 2010 r.									

*wskaźników dla gatunku nie ocenia się w skali FV, U1, U2, XX.

**wskaźnik przyjmując jedynie wartości 0 lub 1, co oznacza, że poprawa i pogorszenie może różnić się najwyżej o 1 stopień.

PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISK

II.A.1. Wskaźniki stanu ochrony, aktualne oddziaływania i przewidywane zagrożenia w regionie biogeograficznym kontynentalnym na stanowiskach

W roku 2010, w pierwszym etapie badań miała miejsce powódź. Ze względu na utrudniony dostęp do części zbiorników, wskaźniki, parametry i wykrywalność mogły być oceniane nieprecyzyjnie. Jest to zatem jeden z czynników, częściowo wpływających na fakt, że część zmian może być pozorna.

1. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników populacji na stanowiskach

Obecność gatunku: gatunek stwierdzono w roku 2010 na 91 (ok. 25%) stanowiskach, w latach 2016-2017 stwierdzono gatunek na 206 (57%) stanowiskach. Gatunek jest zatem względnie częsty. Lepszy wgląd w sytuację gatunku daje analiza zmian w obrębie stanowisk monitorowanych powtórnie. Z 358 stanowisk płazów monitorowanych w roku 2010, na których powtórzono badania w latach 2016-2017, gatunek zniknął z 38 stanowisk (wymierania), przy czym pojawił się na 54, gdzie nie był wykryty wcześniej (kolonizacja). Przewaga liczby kolonizacji nad wymieraniami jest nieistotna statystycznie. Gatunek utrzymuje się nadal na 36 stanowiskach. Zatem gatunek w kraju nie zanika, wydaje się, że zaznacza się niewielka tendencja wzrostowa w liczbie stanowisk gatunku.

2. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników siedliska gatunku na stanowiskach

Inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m: w latach 2016-2017 stan wskaźnika był oceniany na ogół dobrze. 65% stanowisk otrzymało za niego maksymalną liczbę punktów co oznacza, że liczba zbiorników wokół danego stanowiska przekraczała trzy. 1/3 stanowisk została oceniona nieco gorzej - o pół punkta, co oznacza, że liczba zbiorników nie przekraczała 3, natomiast tylko 8 zbiorników oceniono najniżej ze względu na brak jakichkolwiek innych zbiorników w promieniu 500m od nich. Wyjątkowo duże liczby dodatkowych zbiorników stwierdzano w okolicach Zielonej Góry (np. stanowiska o nazwie Krępa). Brak zbiorników stwierdzono m.in. na stanowiskach Blizanowice, Poleszyn 6. Poza wyjątkową sytuacją stanowisk koło Zielonej Góry nie stwierdza się zróżnicowania geograficznego pod kątem tego wskaźnika. W roku 2010 również dominowały wysokie oceny. Wykryto 3 przypadki poprawy, przy jednym przypadku pogorszenia się stanu tej charakterystyki. Należy jednak zaznaczyć, że te niewielkie różnice nie muszą wynikać z realnej zmiany liczby zbiorników, co wydaje się szczególnie mało prawdopodobne w przypadku poprawy. Wskaźnik ten oceniany jest głównie na podstawie map. Od roku 2010 znacznie zwiększyła się dostępność map satelitarnych oraz ich jakość, stąd poprawa może wynikać z użycia dających się lepiej analizować map. Również gdy dane zdjęcie lotnicze/satelitarne było wykonane w 2010 r. w innym okresie niż obecnie np. jesienią, możliwe jest pojawienie się na zdjęciach „nowego” zbiornika, z powodu wykonania zdjęć/map w bardziej mokrych okresach roku. Te drobne nieścisłości nie powinny mieć jednak większego znaczenia dla wnioskowania o ogólnym stanie czynnika jakim jest liczba zbiorników.

Region geograficzny: wszystkie monitorowane stanowiska gatunku znajdowały się zarówno w roku 2010 jak i w latach 2016-2017 w regionie A, czyli na niżu lub w niższych położeniach wyżyn. Brak więc zmienności jeżeli chodzi o ten wskaźnik.

Środowisko w otoczeniu zbiornika: w latach 2016-2017 stan wskaźnika był oceniany na ogół dobrze. 65% stanowisk otrzymało za niego maksymalną liczbę punktów. 1/3 stanowisk została oceniona nieco gorzej - na pół punkta. Jedynie pięć stanowisk oceniono najgorzej. O niskich ocenach decydowała m.in. dość zwarta miejska zabudowa np. w Malborku i na Osiedlu Mazurskim w Olsztynie. Natomiast wysokie oceny związane były głównie z terenami leśnymi, łąkami, nieużytkami np. stanowiska w okolicach Kotowic. Na ogół odnotowywano poprawę (11 przypadków), pogorszenie stwierdzono na trzech stanowiskach. Rozkład ocen pomiędzy okresami 2010 i 2016-2017 różnił się - w 2010 r. dominowały oceny wysokie, choć porównywalnie dużo było ocen średnich (0,5 punktu)

Mimo instrukcji w przewodniku metodycznym, wskaźnik ten jest bardzo subiektywny (patrz uwagi do metodyki), a instrukcja nie wykorzystuje wszelkich możliwych kategorii pozostawiając wykonawcy pole do interpretacji. Co więcej, ostateczna instrukcja i waloryzacja powstała na etapie tworzenia przewodnika, dwa lata po pierwszym, testowym etapie prac nad monitoringiem gatunku, stąd zmiany w ocenach wskaźnika mogą być w dużej mierze pozorne, a porównania zmian nie muszą odzwierciedlać faktycznego stanu.

Udział szuwaru w linii brzegowej: 43% stanowisk otrzymało w latach 2016-2017 stosunkowo niskie oceny (0,5) punktu. Co wynika z nadmiaru szuwaru i sytuacji gdy jego udział sięgał 100% linii brzegowej, co odnotowano np. na stanowiskach Gnojewo, Malbork 1 i Przęsin 17. Wysokie oceny stwierdzono na 18% stanowisk umiarkowanie porośniętych szuwarem np. Przęsin 16, Smogorzów. Na jednej trzeciej stanowisk odnotowano udział szuwaru mniejszy niż 1/4 długości linii brzegowej co skutkowało najniższą punktacją. Taki stan rzeczy stwierdzono np. na stanowiskach: Poleszyn 2 i Dzieszowice 5. Brak szuwaru nie był specjalnie zróżnicowany geograficznie. W roku 2010 również najmniej liczną grupę stanowiły stanowiska wysoko ocenione pod kątem szuwaru. Odnotowano także lekką przewagę przypadków poprawy nad pogorszeniem punktacji tego wskaźnika. Niemniej zmiany mogą być w dużej mierze pozorne i wynikać ze zmian w waloryzacji i sposobu zbierania danych w terenie pomiędzy pierwszym etapem monitoringu i współczesnymi badaniami.

Zacienienie: w latach 2016-2017 większość (56%) stanowisk oceniono pod kątem wskaźnika najwyżej (1 punkt), co oznaczało względnie niskie, nie przekraczające 20% zacienienie zbiornika np. stanowiska Robakowo 4, Torzym - Różnówka 4 i Kościerzyna-Rybaki 1. Na 26% stanowisk zacienienie przekraczało 20% co sprawiało, że ocena była niższa (0,5 punktu) m.in. na stanowiskach Gnojewo 1 i Przęsin 17. 17% oceniono najniżej, co oznacza, że stanowiska były bardzo mocno zacienione, powyżej 60% np. Torzym - Różnówka 2, Wytowno 4. Proporcja poszczególnych ocen w roku 2010 była mniej więcej podobna. Odnotowano jedynie 6 przypadków poprawy i 3 przypadki pogorszenia stanu tego wskaźnika. Zmiany nie muszą wynikać z realnych zmian, mogą być pozorne z powodu ograniczeń dotyczących większości wskaźników, czyli zastosowania doprecyzowanej metodyki monitoringu gatunku dopiero od roku 2016. Niemniej pogorszenie mogło faktycznie wynikać ze wzrostu zacienienia, co w okresie sześć, siedmioletnim jest możliwe, ze względu na przyrost drzew i krzewów. Poprawa mogła natomiast wynikać z usuwania niektórych drzew.

3. Stan i zmiany w czasie poszczególnych aktualnych oddziaływań dla gatunku na stanowiskach

W latach 2016-2017 stwierdzono 82 oddziaływania, o 50 więcej niż w roku 2010. Wzrost ten wynika jednak głównie ze wzrostu liczby badanych stanowisk gatunku. Obecnie najliczniej stwierdzanym oddziaływaniem były drogi i autostrady (39 stanowisk), wędkarstwo (29 stanowisk) i wyschnięcie (27 stanowisk). Niemal równie często wymieniano zmiany stosunków wodnych, co jest związane z wysychaniem, oraz drapieżnictwo, które też może być efektem wędkarstwa (wprowadzanie ryb drapieżnych).

Drogi i autostrady oraz wędkarstwo były również dominującymi oddziaływaniami w roku 2010. Występowanie oddziaływań nie wykazywało związku z regionem geograficznym. Przewaga sytuacji, gdy doszło do pogorszenia w kwestii oddziaływań, jest ponad dwukrotna w stosunku do przypadków poprawy. Szczególnie widać to na przykładzie oddziaływania spowodowanego przez człowieka- zmiany stosunków wodnych, gdzie nie wykazano żadnej poprawy, natomiast 17 przypadków pogorszenia. Niektóre przypadki poprawy mogą być pozorne i wynikać z użycia po latach innej kategorii. Na przykład odnotowano poprawę dla 7 stanowisk w odniesieniu do oddziaływania międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt, przy czym w tym czasie zanotowano 9 przypadków pogorszenia w oddziaływaniu drapieżnictwa. Takie zmiany odnotowano m.in. na stanowiskach w okolicach Kościerzyny.

W przypadku oddziaływań i zagrożeń należy jednak pamiętać, że zmiany mogą być bardzo trudne do analizy. Wynika to z faktu, że różni wykonawcy mogą być w różny sposób wyczuleni na różne czynniki wpływające na płazy, co zależy od ich doświadczenia i wiedzy. Szczególne znaczenie ma to w przypadku gdy wykonawcy są inni w latach poprzednich, co miało miejsce. Ale nawet ten sam wykonawca z biegiem lat i w miarę nabywania doświadczenia jest w stanie zwracać uwagę na inne problemy na stanowiskach. Oddziaływania i zagrożenia, powinny być zatem uwzględnione w planowaniu ochrony danych terenów, ale analiza zmian jest obciążona dużym ryzykiem błędu.

4. Stan i zmiany w czasie w zakresie i intensywności poszczególnych przewidywanych zagrożeń dlagatunku na stanowiskach

W latach 2016-2017 zidentyfikowano 61 zagrożeń – niemal dwa razy więcej niż w roku 2010 (31). Ogólnie zagrożenia są podobne do stwierdzanych oddziaływań, czego się można spodziewać, ponieważ są konsekwencją tych pierwszych. Najliczniej przewidywanym zagrożeniami są spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, równie często stwierdzano wyschnięcie. Pierwsze notowano głównie na stanowiskach w okolicach Zielonej Góry (Krępa), drugie stwierdzano w miarę równomiernie na terenie kraju. W roku 2010 dominowało zagrożenie wyschnięcie oraz drogi i autostrady. Zagrożenia te nie wykazywały zróżnicowania geograficznego. Podobnie jak w przypadku oddziaływań odnotowano niemal dwa razy więcej przypadków pogorszenia sytuacji niż poprawy. W głównym stopniu dotyczy to zagrożenia spowodowanego przez człowieka zmiany stosunków wodnych.

W przypadku oddziaływań i zagrożeń należy pamiętać, że zmiany mogą być bardzo trudne do analizy. Wynika to z faktu, że różni wykonawcy mogą być w różny sposób wyczuleni na różne czynniki wpływające na płazy, co zależy od ich doświadczenia i wiedzy. Szczególne znaczenie ma to w przypadku, gdy wykonawcy są inni w latach poprzednich, co miało miejsce. Ale nawet ten sam wykonawca z biegiem lat i w miarę nabywania doświadczenia jest w stanie zwracać uwagę na inne problemy na stanowiskach. Oddziaływania i zagrożenia, powinny być uwzględnione w planowaniu ochrony danych terenów, ale analiza zmian jest obciążona dużym ryzykiem błędu.

II.A.2. Stan ochrony i jego parametry w regionie biogeograficznym kontynentalnym- na stanowiskach

1. Stan i zmiany w czasie parametru populacja na stanowiskach

Stan populacji oceniany jest wyłącznie w oparciu o zmiany w zasiedleniu monitorowanych zbiorników. Jest bezpośrednio związany z jedynym wskaźnikiem *obecność gatunku*. Gatunek stwierdzono w roku 2010 na 92 (ok. 25%) stanowisk, w latach 2016-2017 stwierdzono gatunek na 217 (25%) stanowisk. Gatunek jest nadal względnie częsty i jego częstość występowania niemal nie uległa zmianie. Lepszy wgląd w sytuację gatunku daje analiza zmian w obrębie stanowisk monitorowanych powtórnie. Z

365 stanowisk płazów monitorowanych w 2010 r., na których powtórzono badania w latach 2016-2017, gatunek zniknął z 38 stanowisk (wymierania), przy czym pojawił się na 54 gdzie nie był wykryty wcześniej (kolonizacje). Przewaga liczby kolonizacji nad wymieraniami jest nieistotna statystycznie. Gatunek utrzymuje się nadal na 36 stanowiskach. Gatunek w kraju nie zanika, raczej zaznacza się niewielka tendencja wzrostowa w liczbie stanowisk gatunku. Wydaje się, że w świetle uzyskanych danych ocena populacji FV w przypadku tego gatunku jest uzasadniona. Zgodnie z algorytmem opracowanym na zlecenie GIOŚ ocena stanu populacji powinna obecnie być właściwa – FV, ze względu na brak ubytku stanowisk.

Sugerowany sposób wyprowadzenia oceny dla gatunku w skali regionu przedstawiono w poniższej tabeli.

	FV	U1	U2
Populacja	a) liczba stanowisk z gatunkiem utrzymuje się na poziomie referencyjnym lub b) jej spadek wynosi $\leq 5\%$	spadek liczby stanowisk z gatunkiem $> 5-10\%$	a) spadek liczby stanowisk z gatunkiem $>10\%$ i przewaga wymierań nad kolonizacjami** lub b) spadek liczby stanowisk z gatunkiem $>10\%$ i przewaga wymierań nad kolonizacjami** lub c) tempo utraty monitorowanych stanowisk $> 1\%$ rocznie**

2. Stan i zmiany w czasie parametru siedlisko gatunku na stanowiskach

Około 58% stanowisk zostało ocenionych na FV, 39% na U1, zdecydowanie najmniej stwierdzono ocen U2 – niecałe 2,5%. Złe oceny odnotowano np. na stanowisku Powsin 4, gdzie o ocenie zdecydowało wyschnięcie siedliska; Zielona Góra - Ochla 11, gdzie źle oceniono większość wskaźników. Najwięcej przypadków niskich ocen wskaźników (0,5 i 0) przypadało na udział szuwaru w linii brzegowej i zacienienie. Brak wyraźnego zróżnicowania geograficznego ocen. Również w roku 2010 dominowały oceny właściwe, nie stwierdzono ocen U1. Na stanowiskach monitorowanych powtórnie, odnotowano aż 23 przypadki pogorszenia tego parametru, przy zaledwie czterech poprawach. Do porównań należy jednak podchodzić z dużym dystansem, gdyż rok 2010 był sezonem testowym i dopiero po nim doprecyzowano metodykę zbierania danych oraz waloryzację wskaźników i sposoby oceny parametrów. W roku 2016 tak naprawdę po raz pierwszy zastosowano ostateczną wersję metodyki. Dlatego część zmian może być z dużym prawdopodobieństwem pozorna. Ze względu na przewagę ocen FV i znikomy udział ocen U2, należy zgodnie z opracowanym na zlecenie GIOŚ algorytmem uznać, że ocena siedliska w skali regionu jest właściwa – FV.

Sugerowany sposób wyprowadzenia oceny dla gatunku w skali regionu przedstawiono w poniższej tabeli.

	FV	U1	U2
Siedlisko	Jeśli parametr został określony jako: - FV na $\geq 50\%$ stanowisk i - U2 na $\leq 20\%$ stanowisk	Inne kombinacje	Jeśli parametr został określony jako U2 na $>33\%$

3. Stan i zmiany w czasie parametru perspektywy ochrony gatunku na stanowiskach

45% stanowisk oceniono pod kątem tego parametru na FV, na U1 oceniono niemal 50% stanowisk, podczas gdy ok. 5% na U2. W roku 2010 nieznacznie dominowały oceny U1, przy czym nie stwierdzono ocen U2. Podobnie jak w przypadku siedliska odnotowano znaczną przewagę przypadków pogorszenia parametru nad poprawą na stanowiskach monitorowanych powtórnie. Głównym czynnikiem, jaki wykonawcy wymieniali przy ocenie perspektyw jest ryzyko wyschnięcia, w tym spowodowanego obniżeniem poziomu wód gruntowych i w związku z tym częste ryzyko przerwania metamorfozy larw płazów. Takie stwierdzenia dotyczą np. stanowisk Baczków 6, Cieszyn 2 i inne. Ponadto, na ocenę perspektyw źle wpływały inne licznie stwierdzane oddziaływania: drogi, eutrofizacja, nawozy sztuczne, czy związane z zarybianiem drapieźnictwo. Na jednym stanowisku (Mikluszowice 1) wskazano, że niska ocena perspektyw wynika z małej liczby stwierdzonych osobników. Z jednej strony trudno ocenić wagę tego zjawiska, ponieważ mała populacja jest bardziej narażona na zanik. Z drugiej jednak strony płazy podlegają znacznym fluktuacjom i liczebność może wzrosnąć. Ponieważ perspektywy ochrony są oparte w dużej mierze na listach oddziaływań i zagrożeń na stanowiskach, warto pamiętać o ograniczeniach, jakie towarzyszą wyznaczaniu zagrożeń i oddziaływań. Nie mniej przy tak dużej liczbie stanowisk, wydaje się, że stwierdzone oceny odpowiadają rzeczywistości. Zgodnie z opracowanym na zlecenie GIOŚ algorytmem, ze względu na liczbę ocen FV mniejszą niż 50% (45%) stan tego parametru oceniono na U1.

Sugerowany sposób wyprowadzenia oceny dla gatunku w skali regionu przedstawiono w poniższej tabeli.

	FV	U1	U2
Perspektywy ochrony	Jeśli parametr został określony jako: - FV na $\geq 50\%$ stanowisk i - U2 na $\leq 20\%$ stanowisk i - jeśli stan populacji lub stan siedliska w regionie nie został oceniony jako U2	Inne kombinacje	Jeśli parametr został określony jako U2 na $>33\%$

4. Stan ochrony gatunku i jego zmiany w czasie na stanowiskach

W ocenie ogólnej na poziomie stanowisk nie bierze się pod uwagę oceny stanu populacji, gdyż ta oceniana jest w skali regionu biogeograficznego. Proporcja ocen ogólnego stanu ochrony jest niemal identyczna jak ta dla ocen perspektyw. Oznacza to, że o ocenie ogólnej w dużej mierze decydowały perspektywy ochrony, które niejednokrotnie były oceniane gorzej niż stan siedliska (np. Kumaki Dobrej 6, Nowe Dobra 4). Podobna proporcja ocen ogólnych wystąpiła również w 2010 r. jednak wtedy nie stwierdzono ocen U2. Biorąc pod uwagę stanowiska monitorowane w dwóch etapach badań, poprawę odnotowano jedynie w 6 przypadkach, przy czym pogorszenie w 24. Trzeba jednak podkreślić, że metodyka w obecnej formie została zastosowana po raz pierwszy dopiero w 2016 r. i stąd wykrywane zmiany mogą być w dużej mierze pozorne. W ocenie ogólnej stanu ochrony należy również uwzględnić fakt, że nie stwierdzono niepokojących trendów populacyjnych, co każe przypuszczać, że ogólny stan ochrony na terenie kraju nie powinien budzić większego niepokoju. Ze względu na perspektywy ochrony stan ochrony gatunku oceniono na U1.

II.B. POZOSTAŁE TABELI NA POZIOMIE STANOWISKA

Tab. 3. Oceny: stanu ochrony i jego parametrów na poszczególnych stanowiskach w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** dla gatunku żaba wodna *Pelophylax esculentus* – monitoring **skończony**

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
1.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6392	Kotowice K11	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
2.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6414	Kotowice K12	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
3.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6418	Kotowice K14	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
4.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6388	Kotowice K20	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
5.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6398	Kotowice K22	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
6.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6412	Kotowice K23	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
7.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6409	Kotowice K8	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
8.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6443	Opatowice/Wyspa Opatowicka	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
9.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6427	Trestno T10	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
10.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10521	Kumaki Dobrej 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
11.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10514	Kumaki Dobrej 12	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
12.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	11070	Kumaki Dobrej 16	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
13.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	11066	Kumaki Dobrej 17	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
14.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10505	Kumaki Dobrej 22	-	1	-	FV	-	U2	-	U2
15.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10857	Kumaki Dobrej 6	-	1	-	FV	-	U1	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
16.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10694	Kumaki Dobrej 7	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
17.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10399	Kumaki Dobrej 8	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
18.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7865	Jerzmanowo 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
19.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7886	Małkowice 26	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
20.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7915	Romnów 30	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
21.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7977	Romnów 44	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
22.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6422	Blizanowice	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
23.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6359	Oława 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
24.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1130	Oława 11	1	0	FV	XX	FV	U2	FV	U2
25.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1131	Oława 12	1	0	FV	XX	FV	U2	FV	U2
26.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1132	Oława 13	1	1	U1	U1	FV	U1	U1	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
27.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6367	Oława 18	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
28.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6421	Oława 19	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
29.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1129	Oława 5	1	1	FV	FV	FV	U2	FV	U2
30.			dolnośląskie/ Równina Oleśnicka	6440	Trestno T2	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
31.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6434	Trestno T6	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
32.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9550	Ząbkowice Śląskie 10	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
33.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9567	Ząbkowice Śląskie 14	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
34.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9527	Ząbkowice Śląskie 4	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
35.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9530	Ząbkowice Śląskie 5	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
36.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9532	Ząbkowice Śląskie 6	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
37.			dolnośląskie/	9535	Ząbkowice Śląskie 7	-	1	-	FV	-	FV	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Obniżenie Otmuchowskie										
38.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9537	Ząbkowice Śląskie 8	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
39.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9547	Ząbkowice Śląskie 9	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
40.	PLH040003	Solecka Dolina Wisty	kujawsko-pomorskie	10229	Nowe Dobra 1	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
41.	PLH040003	Solecka Dolina Wisty	kujawsko-pomorskie	10382	Nowe Dobra 2	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
42.	PLH040003	Solecka Dolina Wisty	kujawsko-pomorskie	10388	Nowe Dobra 4	-	1	-	FV	-	U1	-	U2
43.			kujawsko-pomorskie/ Dolina Fordońska	2997	Bydgoszcz - Fordon 1	1	-	U1	-	U1	-	U1	-
44.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3002	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 14	1	-	FV	-	FV	-	FV	-
45.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3003	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 15	1	-	FV	-	FV	-	FV	-
46.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3004	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 16	1	-	FV	-	FV	-	FV	-
47.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	2998	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 2	1	-	FV	-	FV	-	FV	-

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
48.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	2999	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 5	1	-	FV	-	FV	-	FV	-
49.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3000	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 7	1	-	FV	-	FV	-	FV	-
50.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3001	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 9	1	-	FV	-	FV	-	FV	-
51.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Grudziądzka	10201	Łęg 1	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
52.			lubelskie/ Obniżenie Dorohuckie	10932	Cyców 5	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
53.			lubelskie/ Obniżenie Dorohuckie	10945	Cyców 6	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
54.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	1252	Krępa 1	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
55.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2419	Krępa 10	1	0	U1	U1	FV	U1	U1	U1
56.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2428	Krępa 11	1	0	U1	U1	FV	U1	U1	U1
57.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2437	Krępa 12	1	0	FV	U1	FV	U1	FV	U1
58.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2448	Krępa 13	1	0	FV	U1	FV	U1	FV	U1
59.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2457	Krępa 14	1	1	FV	U1	FV	FV	FV	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
60.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2520	Krępa 17	1	0	FV	FV	FV	U1	FV	U1
61.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2530	Krępa 18	1	1	FV	U1	FV	FV	FV	U1
62.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2548	Krępa 19	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
63.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2347	Krępa 2	1	1	FV	U1	FV	FV	FV	U1
64.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2589	Krępa 23	1	0	U1	U1	FV	U1	U1	U1
65.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2600	Krępa 24	1	0	U1	U1	FV	U1	U1	U1
66.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2613	Krępa 25	1	0	U1	U1	FV	U1	U1	U1
67.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2643	Krępa 28	1	0	U1	U1	FV	U1	U1	U1
68.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2358	Krępa 3	1	1	FV	U1	FV	U1	FV	U1
69.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2370	Krępa 8	1	0	FV	U1	FV	U1	FV	U1
70.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2406	Krępa 9	1	0	FV	U1	FV	U1	FV	U1
71.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	3037	Torzym - Różnówka 1	1	0	U1	U1	U1	U2	U1	U2
72.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	10162	Torzym - Różnówka 2	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
73.			lubuskie/	3039	Torzym - Różnówka 3	1	1	FV	FV	U1	U1	U1	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Pojezierze łągowskie										
74.			lubuskie/ Pojezierze łągowskie	3040	Torzym - Różnówka 4	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
75.			lubuskie/ Pojezierze łągowskie	10163	Torzym - Różnówka 5	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
76.			lubuskie/ Pojezierze łągowskie	10164	Torzym - Różnówka 6	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
77.			lubuskie/ Pojezierze łągowskie	3041	Torzym - Różnówka 7	1	0	FV	U1	U1	U1	U1	U1
78.			lubuskie/ Pojezierze łągowskie	3036	Torzym 1	1	0	FV	FV	U1	U1	U1	U1
79.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	1964	Zielona Góra - Ochla 1	1	0	U1	U2	U1	U2	U1	U2
80.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2077	Zielona Góra - Ochla 10	1	0	U1	U2	U1	U2	U1	U2
81.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2085	Zielona Góra - Ochla 11	1	0	U1	U2	U1	U2	U1	U2
82.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2214	Zielona Góra - Ochla 12	1	0	FV	U1	U1	U1	U1	U1
83.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2230	Zielona Góra - Ochla 14	1	0	FV	U1	U1	U1	U1	U1
84.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	6468	Zielona Góra - Ochla 17	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
85.			lubuskie/	6489	Zielona Góra - Ochla 18	-	1	-	FV	-	U1	-	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Wał Zielonogórski										
86.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2284	Zielona Góra - Ochla 19	1	0	FV	FV	U1	U1	U1	U1
87.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	1978	Zielona Góra - Ochla 2	1	0	FV	U1	U1	U1	U1	U1
88.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2296	Zielona Góra - Ochla 21	1	-	U1	-	U1	-	U1	-
89.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2328	Zielona Góra - Ochla 23	1	-	FV	-	U1	-	U1	-
90.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2032	Zielona Góra - Ochla 24	1	-	U1	-	U1	-	U1	-
91.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2000	Zielona Góra - Ochla 4	1	0	U1	U1	U1	U1	U1	U1
92.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2006	Zielona Góra - Ochla 5	1	0	U1	U1	U1	U1	U1	U1
93.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2033	Zielona Góra - Ochla 6	1	0	U1	U1	U1	U1	U1	U1
94.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2050	Zielona Góra - Ochla 8	1	0	U1	U1	U1	U1	U1	U1
95.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2068	Zielona Góra - Ochla 9	1	0	FV	FV	U1	U1	U1	U1
96.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10909	Poleszyn 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
97.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10916	Poleszyn 3	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
98.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10899	Poleszyn 6	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
99.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10894	Poleszyn2	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
100.			małopolskie/ Baczków	7944	Baczków 1	-	1	-	U2	-	U2	-	U2

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Podgórze Bocheńskie										
101.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7947	Baczków 6	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
102.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7951	Baczków 7	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
103.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7987	Biadoliny 9B	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
104.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7885	Bielcza	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
105.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8047	Brzeźnica 1	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
106.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7878	Brzeźnica 3	-	1	-	U1	-	U2	-	U2
107.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7963	Brzeźnica 4A	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
108.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	1331	Bukowno 1	1	0	FV	FV	FV	FV	FV	FV
109.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	7748	Bukowno 2	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
110.			małopolskie/	7750	Bukowno 5	-	1	-	FV	-	FV	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Pagóry Jaworznickie										
111.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	6744	Chrzanów 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
112.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	8131	Chrzanów 3	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
113.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	1692	Chrzanów 4	1	1	FV	FV	FV	U2	FV	U2
114.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	1691	Chrzanów 5	1	-	U1	-	U1	-	U1	-
115.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	1690	Chrzanów 7	1	-	FV	-	U1	-	U1	-
116.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	1816	Chrzanów 8	1	-	FV	-	U1	-	U1	-
117.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	1820	Chrzanów 9	1	-	FV	-	U1	-	U1	-
118.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7876	Dotęga 2	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
119.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	1909	Dotęga 5	1	-	U1	-	U1	-	U1	-
120.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	8073	Drwinka 1	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
121.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7954	Dziewin 1	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
122.			małopolskie/	7959	Dziewin 2	-	1	-	U1	-	FV	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunkużaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Nizina Nadwiślańska										
123.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7962	Dziewin 3	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
124.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7969	Dziewin 6	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
125.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7973	Hysne	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
126.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7981	Hysne - żubrowisko	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
127.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7983	Hysne 1	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
128.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7996	Hysne 3	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
129.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	8001	Hysne 4	-	1	-	U1	-	FV	-	FV
130.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8005	Hysne 5	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
131.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1901	Jadowniki 1	1	1	U1	FV	U1	FV	U1	FV
132.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1932	Jadowniki Wał Ruda 1	1	1	FV	U1	FV	FV	FV	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
133.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1927	Jadowniki-Wał Ruda 3	1	1	U1	U1	U1	U1	U1	U1
134.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8011	Kłaj Pole 1	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
135.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7941	Mikluszowice 1	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
136.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7924	Mikluszowice 2	-	1	-	U1	-	U1	-	XX
137.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8043	Podlas 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
138.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1904	Pojawie	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
139.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8069	Proszówki 2	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
140.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	8066	Wał Ruda 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
141.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	1902	Waryś 1	1	1	FV	FV	FV	FV	U1	FV
142.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	1903	Waryś 2	1	-	FV	-	U1	-	U1	-

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
143.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1220	Kampinoski Park Narodowy_12	1	1	FV	U1	U1	FV	U1	U1
144.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1221	Kampinoski Park Narodowy_16	1	1	FV	U1	U1	FV	U1	U1
145.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1222	Kampinoski Park Narodowy_19	1	0	U1	U1	U1	FV	U1	U1
146.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1223	Kampinoski Park Narodowy_21	1	0	FV	U1	FV	FV	FV	U1
147.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	6646	Kampinoski Park Narodowy_8	1	1	U1	U1	FV	U1	U1	U1
148.	PLH140039	Stawy Żabieńcu w	mazowieckie	6703	Żabieniec (Chojnowski 8) 1	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
149.	PLH140039	Stawy Żabieńcu w	mazowieckie	6704	Żabieniec (Chojnowski 9) 2	1	1	FV	FV	U1	FV	U1	FV
150.			mazowieckie/ Kotlina Warszawska	1219	Kampinoski Park Narodowy_7	1	0	FV	FV	FV	U1	FV	U1
151.			mazowieckie/ Równina Warszawska	2849	Kobyli ług (Chojnowski 3)	1	-	U1	-	FV	-	U1	-
152.			mazowieckie/ Równina Warszawska	6712	Orzeszyn (Chojnowski 1)	-	0	FV	U1	U1	U1	U1	U1
153.			mazowieckie/ Dolina Środkowej Wisły	3130	Powsin 7	1	0	U1	FV	U1	FV	U1	FV
154.			mazowieckie/ Dolina Środkowej Wisły	3129	Powsin R 4	1	0	U1	U2	U1	U2	U1	U2
155.			mazowieckie/	3137	Powsin R1A	1	0	XX	U1	XX	U1	XX	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Dolina Środkowej Wisły										
156.			mazowieckie/ Równina Warszawska	6705	Stajnia Chojnow (Chojnowski 6)	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
157.			mazowieckie/ Równina Warszawska	6709	Wilczynek (Chojnowski 4)	-	1	-	U1	-	U2	-	U2
158.	PLH160011	Łęg Zdieszowicki	opolskie	7855	Zdzieszowice 5	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
159.	PLH160011	Łęg Zdieszowicki	opolskie	7854	Zdzieszowice 7	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
160.	PLH160013	Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą	opolskie	9749	Kluczbork 2	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
161.			opolskie/ Równina Opolska	9754	Kluczbork 10	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
162.			opolskie/ Równina Opolska	9755	Kluczbork 12	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
163.			opolskie/ Próg Woźnicki	9760	Kluczbork 13	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
164.			opolskie/ Próg Woźnicki	9761	Kluczbork 14	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
165.			opolskie/ Próg Woźnicki	9762	Kluczbork 15	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
166.			opolskie/ Próg Woźnicki	9763	Kluczbork 16	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
167.			opolskie/ Równina Opolska	9764	Kluczbork 19	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
168.			opolskie/	9750	Kluczbork 4	-	1	-	FV	-	FV	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Równina Opolska										
169.			opolskie/ Równina Opolska	9751	Kluczbork 5	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
170.			opolskie/ Równina Opolska	9752	Kluczbork 6	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
171.			opolskie/ Równina Opolska	9753	Kluczbork 8	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
172.			podkarpackie/ Pradolina Podkarpacka	8092	Brzeźnica Wielopolka	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
173.			podkarpackie/ Pradolina Podkarpacka	8168	Pustków Rudki	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
174.			podkarpackie/ Dolina Dolnej Wistoki	8112	Sokole	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
175.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10037	Brzeziny	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
176.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10102	Dębowo	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
177.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10058	Dobarz	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
178.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10138	Hamulka 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
179.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10148	Hamulka 3	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
180.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10107	Jagłowo 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
181.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10112	Jagłowo 2	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
182.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10096	Jasionowo Dębowskie	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
183.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10051	Kołodzieje	-	1	-	FV	-	U1	-	FV
184.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10061	Osowiec	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
185.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	9757	Zajki 3	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
186.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	9759	Zajki 4	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
187.			podlaskie/ Kotlina Biebrzańska	10135	Krasnoborki	-	1	-	FV	-	FV	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
188.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6048	Gnojewo 1	1	1	U1	U1	U1	U1	U1	U1
189.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6050	Gnojewo 3	1	1	U1	FV	U1	FV	U1	FV
190.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6051	Gnojewo 4	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
191.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6053	Kapustowo 1	1	1	FV	FV	FV	U1	FV	U1
192.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2169	Kościerzyna-Rybaki 1	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
193.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2170	Kościerzyna-Rybaki 2	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
194.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2171	Kościerzyna-Rybaki 3	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
195.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2172	Kościerzyna-Rybaki 4	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
196.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2173	Kościerzyna-Rybaki 5	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
197.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2174	Kościerzyna-Rybaki 6	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
198.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2175	Kościerzyna-Rybaki 7	1	1	FV	FV	FV	U1	FV	U1
199.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6055	Malbork 1	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
200.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6058	Malbork 2	1	1	FV	FV	FV	FV	FV	FV
201.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9617	Przęsin1	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
202.			pomorskie/	9663	Przęsin11	-	1	-	FV	-	U1	-	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Pojezierze Bytowskie										
203.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9670	Przęsin14	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
204.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9674	Przęsin15	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
205.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9675	Przęsin16	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
206.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9677	Przęsin17	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
207.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9680	Przęsin18	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
208.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9684	Przęsin19	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
209.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9620	Przęsin2	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
210.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9632	Przęsin3	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
211.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9635	Przęsin4	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
212.			pomorskie/	9642	Przęsin5	-	1	-	FV	-	U1	-	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Pojezierze Bytowskie										
213.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9644	Przęsin6	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
214.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9645	Przęsin7	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
215.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9649	Przęsin8	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
216.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9650	Przęsin9	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
217.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9700	Wytowno1	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
218.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9841	Wytowno3	-	1	-	U1	-	FV	-	U1
219.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9843	Wytowno4	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
220.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9849	Wytowno5	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
221.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9858	Wytowno7	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
222.			pomorskie/	9863	Wytowno8	-	1	-	FV	-	FV	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Wysoczyzna Damnicka										
223.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9866	Wytowno9	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
224.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9711	Cieszyn 1	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
225.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9826	Cieszyn 2	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
226.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9820	Cieszyn 4	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
227.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9695	Cieszyn 5	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
228.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9704	Cieszyn 6	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
229.	PLH260003	Ostoja Nidziańska	świętokrzyskie	10481	Wiślica 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
230.	PLH260003	Ostoja Nidziańska	świętokrzyskie	10480	Wiślica 2	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
231.	PLH260003	Ostoja Nidziańska	świętokrzyskie	10477	Wiślica 7	-	0	-	FV	-	FV	-	FV
232.	PLH260034	Ostoja Szaniecko-Solecka	świętokrzyskie	10785	Zagórzany	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
233.			świętokrzyskie/ Niecka Połaniecka	10855	Borki	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
234.			świętokrzyskie/ Nizina Nadwiślańska	10818	Brzozowa	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
235.			świętokrzyskie/	10737	Kończakowice 1	-	1	-	FV	-	FV	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Niecka Połaniecka										
236.			świętokrzyskie/ Niecka Połaniecka	10741	Kołaczkowice 2	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
237.			świętokrzyskie/ Garb Pińczowski	10767	Smogorzów	-	1	-	FV	-	FV	-	FV
238.			warmińsko- mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9713	Osiedle Mazurskie 01	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
239.			warmińsko- mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9716	Osiedle Mazurskie 03	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
240.			warmińsko- mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9785	Osiedle Mazurskie 06	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
241.			warmińsko- mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9719	Osiedle Mazurskie 07	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
242.			warmińsko- mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9722	Osiedle Mazurskie 09	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
243.			warmińsko- mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9737	Osiedle Mazurskie 10	-	1	-	FV	-	U1	-	U1

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
244.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9804	Osiedle Mazurskie 15	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
245.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9807	Osiedle Mazurskie 16	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
246.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9811	Osiedle Mazurskie 18	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
247.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9904	Osiedle Mazurskie 19	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
248.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9828	Osiedle Mazurskie 22	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
249.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9728	Słoneczny Stok 01	-	1	-	FV	-	U1	-	FV
250.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9730	Słoneczny Stok 02	-	1	-	FV	-	U1	-	FV
251.			warmińsko-mazurskie/	9739	Słoneczny Stok 03	-	1	-	FV	-	U1	-	FV

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Pojezierze Olsztyńskie										
252.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9817	Słoneczny Stok 04	-	1	-	FV	-	U1	-	FV
253.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9853	Słoneczny Stok 05	-	1	-	FV	-	U1	-	FV
254.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9857	Słoneczny Stok 06	-	1	-	U1	-	U1	-	U2
255.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9879	Słoneczny Stok 07	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
256.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9886	Słoneczny Stok 08	-	1	-	U1	-	U1	-	U1
257.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9887	Słoneczny Stok 09	-	1	-	FV	-	U1	-	U1
258.			wielkopolskie/ Pojezierze Chodzieskie	2972	Podstolice 1	1	1	FV	FV	U1	U1	U1	U1
259.			wielkopolskie/	2973	Podstolice 4	1	0	FV	U2	FV	U1	FV	U2

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	KOD OBSZARU Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska*	OCENY gatunku <i>zaba wodna Pelophylax esculentus</i> na poszczególnych stanowiskach**							
						Populacja***		Siedlisko gatunku		Perspektywy ochrony		Stan ochrony (ocena ogólna)	
						poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz	poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017	w roku 2010	w latach 2016-2017
			Pojezierze Chodzieskie										
260.			wielkopolskie/ Pojezierze Chodzieskie	2974	Podstolice 9	1	1	U1	FV	U1	U1	U1	U1
261.			wielkopolskie/ Równina Wrzesińska	1298	Robakowo 3	1	0	FV	U1	U1	U1	U1	U1
262.			wielkopolskie/ Równina Wrzesińska	1299	Robakowo 4	1	1	FV	FV	U1	XX	U1	FV
263.			wielkopolskie/ Równina Wrzesińska	1300	Robakowo 5	1	1	FV	FV	U1	U1	U1	U1
Suma poszczególnych ocen stanowisk					FV****	91	206	61	142	50	110	39	100
					U1	-	-	31	96	42	122	53	129
					U2	-	-	-	6	-	13	-	16
					XX	93	243	1	2	1	1	1	1
RAZEM liczba ocenianych stanowisk/ ocen						93	246	93	246	93	246	93	246

UWAGI: parametr populacja nie podlega ocenie na stanowisku.

* Wyłuszczone drukiem zaznaczono stanowiska badane w monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych PMS po raz pierwszy w 2016 i 2017r., a szarym cieniem – stanowiska, z których monitoringu zrezygnowano, ponieważ zanikły przed 2016 r.

** Brak oceny oznacza, że stanowisko nie było badane w danym sezonie monitoringowym.

*** Parametr populacja nie podlega ocenie na stanowiskach.

**** podano liczbę stanowisk zajętych przez gatunek w danym okresie badawczym.

„-„ oznacza brak monitoringu w danym etapie.

Wyróżnienie różnic w ocenach: Kolorem zielonym wyróżniono zmianę oceny z niższej na wyższą, kolorem pomarańczowym – zmianę oceny z wyższej na niższą.

Uwaga: Trzem stanowiskom w 2016 r. przyznano oceny ogólne wyższe niż najniższa ocena cząstkowa (patrz rozdział II.A.2.4).

III.A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE OBSZARÓW NATURA 2000

żaba wodna *Pelophylax esculentus* nie jest gatunkiem Natura 2000

III.B. POZOSTAŁE TABELY DOTYCZĄCE OBSZARÓW NATURA 2000

żaba wodna *Pelophylax esculentus* nie jest gatunkiem Natura 2000

IV. PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH

Tab. 10. Lista gatunków obcych stwierdzonych łącznie na stanowiskach w trakcie monitoringu gatunku żaba wodna *Pelophylax esculentus* w regionie biogeograficznym **kontynentalnym** – monitoring **skończony**

Oceniony Obszar Natura 2000*	Id stanowiska	Stanowisko gatunku <u>żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i></u> **	Obserwowane GATUNKI OBCE***			
			Nazwa polska	Nazwa łacińska	Poprzednio (2010)	Teraz (2016-2017)
	7885	Bielcza	Dąb czerwony	<i>Quercus rubra</i> L.	-	+
	1331	Bukowno 1	Wierzba ostrolistna	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	+	-
	1692	Chrzanów 4	Kolczurka klapowana	<i>Echinocystis lobata</i> (F. Michx.) Torr. & A. Gray	+	-
	1691	Chrzanów 5	Kolczurka klapowana	<i>Echinocystis lobata</i> (F. Michx.) Torr. & A. Gray	+	-
	1690	Chrzanów 7	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	+	-
	9826	Cieszyn 2	Niecierpek drobnokwiatowy	<i>Impatiens parviflora</i> DC.	-	+
	9695	Cieszyn 5	Niecierpek drobnokwiatowy	<i>Impatiens parviflora</i> DC.	-	+
	9704	Cieszyn 6	Niecierpek drobnokwiatowy	<i>Impatiens parviflora</i> DC.	-	+
	6359	Oława 1	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	-	+
Ostoja Szaniecko-Solecka	10785	Zagórzany	Niecierpek gruczołowaty	<i>Impatiens glandulifera</i> Royle	-	+
	9550	Ząbkowice Śląskie 10	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	-	+
	9535	Ząbkowice Śląskie 7	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	-	+
	9537	Ząbkowice Śląskie 8	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	-	+
	9547	Ząbkowice Śląskie 9	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	-	+
	2077	Zielona Góra - Ochla 10	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	+	+
	2284	Zielona Góra - Ochla 19	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	+	+
	2296	Zielona Góra - Ochla 21	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	+	-
	2328	Zielona Góra - Ochla 23	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	+	-
	2032	Zielona Góra - Ochla 24	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	+	-
	2296	Zielona Góra - Ochla 21	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	+	-
	7963	Brzeźnica 4A	Karaś złocisty	<i>Carassius auratus auratus</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
	9754	Kluczbork 10	Karp	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	-	+

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Oceniony Obszar Natura 2000*	Id stanowiska	Stanowisko gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus**</i>	Obserwowane GATUNKI OBCE***			
			Nazwa polska	Nazwa łacińska	Poprzednio (2010)	Teraz (2016-2017)
	9764	Kluczbork 19	Karp	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	-	+
Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą	9749	Kluczbork 2	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)	-	+
Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą	9749	Kluczbork 2	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)	-	+
Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą	9749	Kluczbork 2	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)	-	+
	9753	Kluczbork 8	Karp	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	-	+
	1252	Krępa 1	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i> (Schreber, 1777)	+	+
	2457	Krępa 14	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i> (Schreber, 1777)	+	+
	2520	Krępa 17	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i> (Schreber, 1777)	+	+
	2530	Krępa 18	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i> (Schreber, 1777)	-	+
	2548	Krępa 19	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i> (Schreber, 1777)	+	+
	2347	Krępa 2	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i> (Schreber, 1777)	+	+
	6359	Oława 1	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)	-	+
	6359	Oława 1	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)	-	+
	1132	Oława 13	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	1132	Oława 13	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	6367	Oława 18	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)-	-	+
	6367	Oława 18	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	6367	Oława 18	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)	-	+
	6367	Oława 18	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	9550	Ząbkowice Śląskie 10	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	9550	Ząbkowice Śląskie 10	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Oceniony Obszar Natura 2000*	Id stanowiska	Stanowisko gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus**</i>	Obserwowane GATUNKI OBCE***			
			Nazwa polska	Nazwa łacińska	Poprzednio (2010)	Teraz (2016-2017)
	9567	Ząbkowice Śląskie 14	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	9527	Ząbkowice Śląskie 4	Amur biały	<i>Ctenopharyngodon idella</i> Vallenciennes, 1844	-	+
	9527	Ząbkowice Śląskie 4	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	9527	Ząbkowice Śląskie 4	Amur biały	<i>Ctenopharyngodon idella</i> Vallenciennes, 1844	-	+
	9527	Ząbkowice Śląskie 4	Amur biały	<i>Ctenopharyngodon idella</i> Vallenciennes, 1844	-	+
	9530	Ząbkowice Śląskie 5	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	9532	Ząbkowice Śląskie 6	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	+
	9532	Ząbkowice Śląskie 6	Karp	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	-	+
	9537	Ząbkowice Śląskie 8	Karp	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	-	+
	9547	Ząbkowice Śląskie 9	Karp	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	-	+
	1964	Zielona Góra - Ochla 1	Karaś złocisty	<i>Carassius auratus auratus</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
	6489	Zielona Góra - Ochla 18	Karaś złocisty	<i>Carassius auratus auratus</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
	1978	Zielona Góra - Ochla 2	Karaś złocisty	<i>Carassius auratus auratus</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
	2068	Zielona Góra - Ochla 9	Karaś złocisty	<i>Carassius auratus auratus</i> (Linnaeus, 1758)	-	+

*Brak wpisanego obszaru oznacza, że stanowisko jest położone poza siecią Natura 2000.

** Wytłuszczonym drukiem zaznaczono stanowiska badane w monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych PMŚ po raz pierwszy w 2016 r., a szarym cieniem – stanowiska, z których monitoringu zrezygnowano, ponieważ zanikły przed 2016 r.

*** Obecność gatunku obcego zaznaczono, jako „+”, a jego nie stwierdzenie w danym sezonie, jako „-”. Brak wpisu oznacza, że stanowisko nie było w ogóle badane w danym sezonie monitoringowym.

Tab. 10a. Porównanie stwierdzonych gatunków obcych na stanowiskach gatunku żaba wodna *Pelophylax esculentus* poprzednimi latami

Lp.	Stwierdzone gatunki obce na stanowiskach gatunku <u>żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i></u>		Liczba stanowisk	
	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Poprzednio (2010)	Teraz (2016-2017)
Rośliny				
1.	Kolczurka klapowana	<i>Echinocystis lobata</i> (F. Michx.) Torr. & A. Gray	2	-
2.	Moczarka kanadyjska	<i>Elodea canadensis</i> Michx.	6	7
3.	Niecierpek gruczołowaty	<i>Impatiens glandulifera</i> Royle	-	1
4.	Niecierpek drobnokwiatowy	<i>Impatiens parviflora</i> DC.	-	3
5.	Dąb czerwony	<i>Quercus rubra</i> L.	-	1
6.	Wierzba ostrolistna	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	1	-
Zwierzęta				
7.	Sumik karłowaty	<i>Ameiurus nebulosus</i> (Le Sueur, 1819)	1	8
8.	Karaś złocisty	<i>Carassius auratus auratus</i> (Linnaeus, 1758)	-	5
9.	Karaś srebrzysty	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1783)	-	7
10.	Amur biały	<i>Ctenopharyngodon idella</i> Valenciennes, 1844	-	1
11.	Karp	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758	-	6
12.	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i> (Schreber, 1777)	5	6
13.	Czebaczek amurski	<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842)	-	3
14.	Żółw czerwonołocy	<i>Trachemys scripta elegans</i> (Wied, 1839)	1	1

PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH

Gatunki roślin obcych mogą przyczyniać się do przyspieszania sukcesji zbiorników, co pogarsza warunki siedliskowe gatunku. Jednak szczególne znaczenie ma obecność stwierdzonych gatunków trawianki, sumika karłowatego i norki amerykańskiej, które poprzez drapieżnictwo mogą wywierać silny wpływ na stan zachowania żaby wodnej.

V. UWAGI DO METODYKI EWENTUALNE PROPOZYCJE ZMIAN NA PODSTAWIE PROWADZONYCH BADAŃ

Podobnie jak w przypadku innych płazów, proponuje się następujące uproszczenia metodyki.

Przede wszystkim postuluje się rezygnację z oceny stanu siedliska pod kątem gatunku. Wszystkie płazy (z wyjątkiem terenów górskich) monitorowane są kompleksowo, co powoduje przy większej liczbie gatunków na danym stanowisku znaczne ryzyko pomyłek przy wprowadzaniu danych. Pomyłki te są trudne do wychwycenia przez koordynatorów. Duża złożoność niektórych wskaźników powoduje też problemy z określaniem ich wartości w terenie. Niektóre są nazbyt opisowe i dają, mimo wskazówek, zbyt duże pole do interpretacji wystawienia oceny w zależności od wykonawcy np. występujący przy kilku gatunkach płazów, w tym żabie wodnej, wskaźnik środowisko w otoczeniu zbiornika. Wydaje się jednocześnie, że doprecyzowywanie podobnych wskaźników nie rozwiąże problemów interpretacyjnych, gdyż złożoność środowiska uniemożliwi przewidzenie wszelkich sytuacji i umieszczenia ich w instrukcji. To powoduje problemy interpretacyjne oraz możliwość wystawienia różnych ocen przy podobnej jakości siedliska. Warto zauważyć, że, chociaż podczas tworzenia metodyk monitoringu autorzy korzystali z najlepszej dostępnej wiedzy, brak było, i nadal brak kompleksowych badań nad ekologią poszczególnych gatunków płazów, w tym żaby wodnej, co w szczególności odnosi się do Polski. W efekcie, trudno o dobrą waloryzację wskaźników stanu siedliska. Proponuje się, aby dla większości płazów jedynym wyznacznikiem stanu ich ochrony były zmiany w liczbie zajętych stanowisk. Powoduje to odnotowywanie na stanowisku jedynie obecności gatunku, ewentualnie jego form rozwojowych i zachowań godowych. Podejście to jest o tyle uzasadnione, że na każdym monitorowanym obecnie stanowisku zbiera się kompleksowo informacje o stanie siedliska na podstawie wskaźników opracowanych dla traszki grzebieniastej. Dane te zawarte są w sprawozdaniu dla traszki grzebieniastej. Zestaw wskaźników „traszkowych” obejmuje znaczącą ilość charakterystyk i do minimum ogranicza konieczność stosowania oceny eksperckiej. W razie potrzeby można wykorzystywać te charakterystyki do oceny zmian w siedlisku płazów. Ponadto, według wstępnych analiz, ocena jakości siedliska dokonana dla traszki grzebieniastej jest pozytywnie związana z większą liczbą gatunków płazów na stanowisku. Ocena ta jest pewnym przybliżeniem jakości siedlisk płazów w Polsce. To powoduje, że śledzenie zmian jest trudne, z drugiej zaś strony nie ma potrzeby zbyt wnikliwej oceny stanu siedliska. Warto zauważyć, że niektóre wskaźniki są ze sobą skorelowane np. udział szuwaru w linii brzegowej jest mocno związany ze wskaźnikiem zarośnięcie lustra wody w przypadku traszki grzebieniastej. Pojawia się tu po raz kolejny aspekt praktyczny. Wykonawcy zmuszeni wpisać kilkakrotnie wskaźniki o podobnym charakterze, ale inaczej oceniane poddawani są większemu ryzyku popełnienia błędów. Na bazie rozmów z wykonawcami monitoringu można też stwierdzić, że czasochłonne i wymagające wielu poprawek uzupełnianie bazy jest dla nich niejednokrotnie czynnością frustrującą. Obecnie część wykonawców zadeklarowała, że nie podejmie się w przyszłości monitoringu płazów przy obecnym systemie zbierania danych, w szczególności chodzi o poziom komplikacji. Jest to poważny problem, ponieważ w Polsce brakuje kompetentnych herpetologów, którym bez wątpliwości można powierzyć wykonanie badań w terenie. Nie wydaje się również, żeby sytuacja miała się w najbliższym czasie zmienić. Przy rezygnacji choćby kilku z obecnych wykonawców wykonanie monitoringu w zakresie takim jak dotychczas może stać się niemożliwe. Warto tu podkreślić, że dla monitoringu ważniejsze jest przeprowadzenie badań w obecnej skali, jeżeli chodzi o liczbę stanowisk, niż znaczne zmniejszanie liczby stanowisk kosztem dokładniejszych danych ze stanowiska. Proponowane zmiany zmuszają również do zmiany sposobu organizacji zbierania danych. W przypadku płazów, punktem wyjścia nie powinien być gatunek na stanowisku, ale stanowisko, jako miejsce gdzie potencjalnie mogą występować wszystkie rodzime gatunki płazów, w tym żaba wodna. Dla takiego stanowiska, wprowadzać należy wskaźniki dotyczące traszki grzebieniastej, pozostałe gatunki za pomocą odpowiednich rubryk dopisywać do stanowiska zaznaczając ich brak lub obecność w odpowiednim polu. Alternatywnie, można pozostawić obecną formę bazy, jednak należy wtedy przyjąć, że dla każdego innego gatunku, z wyjątkiem traszki grzebieniastej, nie podajemy dodatkowych informacji poza obecnością gatunku i ewentualnie niezbędnymi uwagami.

Przy opracowywaniu oceny w skali regionu proponuje się korzystanie z algorytmu opracowanego na zlecenie GIOŚ. W razie potrzeby dopuszcza się jednak modyfikację oceny w oparciu o wiedzę ekspercką.

VI. SKUTECZNOŚĆ PODJĘTYCH DZIAŁAŃ OCHRONNYCH ORAZ PROPOZYCJE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Nie prowadzono w Polsce działań ukierunkowanych na ochronę gatunku. Spośród monitorowanych stanowisk, na podstawie stwierdzonych oddziaływań, zagrożeń i propozycji ochrony, można wysnuć wniosek, że są one zbieżne z propozycjami ochrony innych gatunków płazów, co jest w pełni uzasadnione, ponieważ krajowe płazy żyją w podobnych siedliskach. Dlatego należy przede wszystkim powstrzymać obniżanie się poziomu wód gruntowych i w konsekwencji zanik siedlisk. Ponadto, należy powstrzymać fragmentację siedlisk lądowych poprzez zabezpieczanie dróg przed małymi zwierzętami. W wielu przypadkach warto ograniczyć, a być może zakazać działalności wędkarskiej, zwłaszcza w najcenniejszych dla płazów mniejszych zbiornikach. Żaba wodna jest mieszańcem żaby śmieszki i żaby jeziorkowej, występującym w układach rozrodczych z tymi gatunkami. Jej istnienie wydaje się być mocno uzależnione od współwystępowania z gatunkami rodzicielskimi. Dlatego jednym z czynników zapewniających trwanie tego gatunku jest możliwość współwystępowania par tych gatunków (żaby wodnej i żaby jeziorkowej oraz żaby wodnej i żaby śmieszki), które go utrzymują, czyli skuteczna ochrona żab zielonych jako grupy.

VII. INNE UWAGI

Brak

VIII. WYKONAWCY MONITORINGU

Tab. 11. Eksperti lokalni badanych stanowisk gatunku *żaba wodna Pelophylax esculentus* wg obszarów Natura 2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym – monitoring skończony

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
1.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6392	Kotowice K11		Krzysztof Kolenda
2.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6414	Kotowice K12		Krzysztof Kolenda
3.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6418	Kotowice K14		Krzysztof Kolenda
4.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6388	Kotowice K20		Krzysztof Kolenda
5.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6398	Kotowice K22		Krzysztof Kolenda
6.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6412	Kotowice K23		Krzysztof Kolenda
7.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6409	Kotowice K8		Krzysztof Kolenda

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
8.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6443	Opatowice/Wyspa Opatowicka		Krzysztof Kolenda
9.	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	dolnośląskie	6427	Trestno T10		Krzysztof Kolenda
10.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10521	Kumaki Dobrej 1		Paweł Kisiel
11.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10514	Kumaki Dobrej 12		Paweł Kisiel
12.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	11070	Kumaki Dobrej 16		Paweł Kisiel
13.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	11066	Kumaki Dobrej 17		Paweł Kisiel
14.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10505	Kumaki Dobrej 22		Paweł Kisiel
15.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10857	Kumaki Dobrej 6		Paweł Kisiel
16.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10694	Kumaki Dobrej 7		Paweł Kisiel
17.	PLH020078	Kumaki Dobrej	dolnośląskie	10399	Kumaki Dobrej 8		Paweł Kisiel
18.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7865	Jerzmanowo 1		Paweł Kisiel
19.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7886	Małkowice 26		Paweł Kisiel
20.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7915	Romnów 30		Paweł Kisiel
21.	PLH020103	Łęgi nad Bystrzycą	dolnośląskie	7977	Romnów 44		Paweł Kisiel
22.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6422	Blizanowice		Krzysztof Kolenda
23.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6359	Oława 1		Tomasz Majtyka
24.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1130	Oława 11	Tomasz Majtyka	Tomasz Majtyka
25.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1131	Oława 12	Tomasz Majtyka	Tomasz Majtyka
26.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1132	Oława 13	Tomasz Majtyka	Tomasz Majtyka
27.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6367	Oława 18		Tomasz Majtyka
28.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6421	Oława 19		Tomasz Majtyka
29.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	1129	Oława 5	Tomasz Majtyka	Tomasz Majtyka
30.			dolnośląskie/ Równina Oleśnicka	6440	Trestno T2		Krzysztof Kolenda
31.			dolnośląskie/ Pradolina Wrocławska	6434	Trestno T6		Krzysztof Kolenda
32.			dolnośląskie/	9550	Ząbkowice Śląskie 10		Monika Majtyka

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
			Obniżenie Otmuchowskie				
33.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9567	Ząbkowice Śląskie 14		Monika Majtyka
34.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9527	Ząbkowice Śląskie 4		Monika Majtyka
35.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9530	Ząbkowice Śląskie 5		Monika Majtyka
36.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9532	Ząbkowice Śląskie 6		Monika Majtyka
37.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9535	Ząbkowice Śląskie 7		Monika Majtyka
38.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9537	Ząbkowice Śląskie 8		Monika Majtyka
39.			dolnośląskie/ Obniżenie Otmuchowskie	9547	Ząbkowice Śląskie 9		Monika Majtyka
40.	PLH040003	Solecka Dolina Wisły	kujawsko-pomorskie	10229	Nowe Dobra 1		Szymon Fritzkowski
41.	PLH040003	Solecka Dolina Wisły	kujawsko-pomorskie	10382	Nowe Dobra 2		Szymon Fritzkowski
42.	PLH040003	Solecka Dolina Wisły	kujawsko-pomorskie	10388	Nowe Dobra 4		Szymon Fritzkowski
43.			kujawsko-pomorskie/ Dolina Fordońska	2997	Bydgoszcz - Fordon 1	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	
44.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3002	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 14	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	
45.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3003	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 15	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	
46.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3004	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 16	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	
47.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	2998	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 2	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	
48.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	2999	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 5	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
49.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3000	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 7	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	
50.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Toruńska	3001	Bydgoszcz - Ogród Botaniczny 9	Mariusz Rybacki, Magdalena Pawlak	
51.			kujawsko-pomorskie/ Kotlina Grudziądzka	10201	Łęg 1		Szymon Fritzkowski
52.			lubelskie/ Obniżenie Dorohuckie	10932	Cyców 5		Joanna Kajzer-Bonk
53.			lubelskie/ Obniżenie Dorohuckie	10945	Cyców 6		Joanna Kajzer-Bonk
54.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	1252	Krępa 1	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
55.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2419	Krępa 10	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
56.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2428	Krępa 11	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
57.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2437	Krępa 12	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
58.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2448	Krępa 13	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
59.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2457	Krępa 14	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
60.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2520	Krępa 17	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
61.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2530	Krępa 18	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
62.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2548	Krępa 19	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
63.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2347	Krępa 2	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
64.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2589	Krępa 23	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
65.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2600	Krępa 24	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
66.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2613	Krępa 25	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
67.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2643	Krępa 28	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
68.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2358	Krępa 3	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
69.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2370	Krępa 8	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
70.			lubuskie/ Kotlina Kargowska	2406	Krępa 9	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
71.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	3037	Torzym - Różnówka 1	Mariusz Rybacki	Szymon Fritzkowski
72.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	10162	Torzym - Różnówka 2		Szymon Fritzkowski
73.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	3039	Torzym - Różnówka 3	Mariusz Rybacki	Szymon Fritzkowski
74.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	3040	Torzym - Różnówka 4	Mariusz Rybacki	Szymon Fritzkowski
75.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	10163	Torzym - Różnówka 5		Szymon Fritzkowski
76.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	10164	Torzym - Różnówka 6		Szymon Fritzkowski
77.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	3041	Torzym - Różnówka 7	Mariusz Rybacki	Szymon Fritzkowski
78.			lubuskie/ Pojezierze Łagowskie	3036	Torzym 1	Mariusz Rybacki	Szymon Fritzkowski
79.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	1964	Zielona Góra - Ochla 1	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
80.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2077	Zielona Góra - Ochla 10	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
81.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2085	Zielona Góra - Ochla 11	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
82.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2214	Zielona Góra - Ochla 12	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
83.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2230	Zielona Góra - Ochla 14	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
84.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	6468	Zielona Góra - Ochla 17		Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
85.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	6489	Zielona Góra - Ochla 18		Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
86.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2284	Zielona Góra - Ochla 19	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
87.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	1978	Zielona Góra - Ochla 2	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
88.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2296	Zielona Góra - Ochla 21	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	
89.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2328	Zielona Góra - Ochla 23	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	
90.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2032	Zielona Góra - Ochla 24	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	
91.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2000	Zielona Góra - Ochla 4	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
92.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2006	Zielona Góra - Ochla 5	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
93.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2033	Zielona Góra - Ochla 6	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
94.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2050	Zielona Góra - Ochla 8	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
95.			lubuskie/ Wał Zielonogórski	2068	Zielona Góra - Ochla 9	Bartłomiej Najbar, Anna Najbar	Bartłomiej Najbar, Najbar Anna
96.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10909	Poleszyn 1		Joanna Kajzer-Bonk
97.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10916	Poleszyn 3		Joanna Kajzer-Bonk
98.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10899	Poleszyn 6		Joanna Kajzer-Bonk
99.			łódzkie/ Wysoczyzna Łaska	10894	Poleszyn2		Joanna Kajzer-Bonk
100.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7944	Baczków 1		Maciej Pabijan
101.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7947	Baczków 6		Maciej Pabijan
102.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7951	Baczków 7		Maciej Pabijan
103.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7987	Biadoliny 9B		Joanna Kajzer-Bonk
104.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7885	Bielcza		Joanna Kajzer-Bonk
105.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8047	Brzeźnica 1		Joanna Kajzer-Bonk

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
106.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7878	Brzeźnica 3		Joanna Kajzer-Bonk
107.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7963	Brzeźnica 4A		Joanna Kajzer-Bonk
108.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	1331	Bukowno 1	Paulina Baran, Małgorzata Smółka	Małgorzata Smółka, Łaciak Tomasz
109.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	7748	Bukowno 2		Małgorzata Smółka, Łaciak Tomasz
110.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	7750	Bukowno 5		Małgorzata Smółka, Łaciak Tomasz
111.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	6744	Chrzanów 1		Małgorzata Smółka, Łaciak Tomasz
112.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	8131	Chrzanów 3		Małgorzata Smółka, Tomasz Łaciak
113.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	1692	Chrzanów 4	Małgorzata Smółka, Baran Paulina	Małgorzata Smółka, Tomasz Łaciak
114.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	1691	Chrzanów 5	Małgorzata Smółka, Baran Paulina	
115.			małopolskie/ Rów Krzeszowicki	1690	Chrzanów 7	Małgorzata Smółka, Baran Paulina	
116.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	1816	Chrzanów 8	Małgorzata Smółka, Baran Paulina	
117.			małopolskie/ Pagóry Jaworznickie	1820	Chrzanów 9	Małgorzata Smółka, Baran Paulina	
118.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7876	Dołęga 2		Joanna Kajzer-Bonk
119.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	1909	Dołęga 5	Maciej Bonk, Bury Stanisław	
120.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	8073	Drwinka 1		Maciej Pabijan, Maciej Bonk
121.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7954	Dziewin 1		Maciej Pabijan
122.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7959	Dziewin 2		Maciej Pabijan
123.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7962	Dziewin 3		Maciej Pabijan
124.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	7969	Dziewin 6		Maciej Pabijan

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
125.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7973	Hysne		Maciej Pabijan
126.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7981	Hysne - żubrowisko		Maciej Pabijan
127.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7983	Hysne 1		Maciej Pabijan
128.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7996	Hysne 3		Maciej Pabijan
129.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	8001	Hysne 4		Maciej Pabijan
130.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8005	Hysne 5		Maciej Pabijan
131.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1901	Jadowniki 1	Maciej Bonk	Joanna Kajzer-Bonk
132.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1932	Jadowniki Wał Ruda 1	Maciej Bonk, Bury Stanisław, Kajzer Joanna	Joanna Kajzer-Bonk
133.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1927	Jadowniki-Wał Ruda 3	Maciej Bonk, Bury Stanisław	Joanna Kajzer-Bonk
134.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8011	Kłaj Pole 1		Maciej Pabijan
135.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7941	Mikluszowice 1		Maciej Pabijan
136.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	7924	Mikluszowice 2		Maciej Pabijan
137.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8043	Podlas 1		Maciej Pabijan
138.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	1904	Pojawie		Joanna Kajzer-Bonk
139.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	8069	Proszówki 2		Maciej Pabijan
140.			małopolskie/ Nizina Nadwiślańska	8066	Wał Ruda 1		Joanna Kajzer-Bonk
141.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	1902	Waryś 1	Maciej Bonk	Joanna Kajzer-Bonk
142.			małopolskie/ Podgórze Bocheńskie	1903	Waryś 2	Maciej Bonk	
143.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1220	Kampinoski Park Narodowy_12	Anna Sikora, Petnia-Iwanicka Ewa	Ewa Petnia-Iwanicka, Paweł Koperski

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
144.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1221	Kampinoski Park Narodowy_16	Anna Sikora, Pełnia-Iwanicka Ewa	Ewa Pełnia-Iwanicka, Paweł Koperski
145.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1222	Kampinoski Park Narodowy_19	Anna Sikora, Pełnia - Iwanicka Ewa	Ewa Pełnia-Iwanicka, Paweł Koperski
146.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	1223	Kampinoski Park Narodowy_21	Anna Sikora, Pełnia-Iwanicka Ewa	Ewa Pełnia-Iwanicka, Paweł Koperski
147.	PLC140001	Puszcza Kampinoska	mazowieckie	6646	Kampinoski Park Narodowy_8	Ewa Pełnia-Iwanicka, Sikora Anna	Ewa Pełnia-Iwanicka, Paweł Koperski
148.	PLH140039	Stawy w Żabieńcu	mazowieckie	6703	Żabieniec 1 (Chojnowski 8)		Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski
149.	PLH140039	Stawy w Żabieńcu	mazowieckie	6704	Żabieniec 2 (Chojnowski 9)	Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski	Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski
150.	PLH140039	Stawy w Żabieńcu	mazowieckie	2876	Żabieniec 3 (Chojnowski 10)	Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski	Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski
151.			mazowieckie/ Kotlina Warszawska	1219	Kampinoski Park Narodowy_7	Anna Sikora, Pełnia-Iwanicka Ewa	Ewa Pełnia-Iwanicka, Paweł Koperski
152.			mazowieckie/ Równina Warszawska	2849	Kobyli ług (Chojnowski 3)	Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski	
153.			mazowieckie/ Równina Warszawska	6712	Orzeszyn (Chojnowski 1)	Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski	Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski
154.			mazowieckie/ Dolina Środkowej Wisły	3130	Powsin 7	Joanna Mazgajska, Roman Karolew	Paweł Górski
155.			mazowieckie/ Dolina Środkowej Wisły	3129	Powsin R 4	Joanna Mazgajska, Roman Karolew	Paweł Górski
156.			mazowieckie/ Dolina Środkowej Wisły	3137	Powsin R1A	Joanna Mazgajska	Paweł Górski
157.			mazowieckie/ Równina Warszawska	6705	Stajnia Chojnów (Chojnowski 6)		Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski
158.			mazowieckie/ Równina Warszawska	6709	Wilczynek (Chojnowski 4)		Justyna Niewolewska, Krzysztof Zajchowski
159.	PLH160011	Łęg Zdieszowicki	opolskie	7855	Zdieszowice 5		Joanna Kajzer-Bonk
160.	PLH160011	Łęg Zdieszowicki	opolskie	7854	Zdieszowice 7		Joanna Kajzer-Bonk
161.	PLH160013	Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą	opolskie	9749	Kluczbork 2		Tomasz Majtyka
162.			opolskie/ Równina Opolska	9754	Kluczbork 10		Tomasz Majtyka
163.			opolskie/ Równina Opolska	9755	Kluczbork 12		Tomasz Majtyka

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
164.			opolskie/ Próg Woźnicki	9760	Kluczbork 13		Tomasz Majtyka
165.			opolskie/ Próg Woźnicki	9761	Kluczbork 14		Tomasz Majtyka
166.			opolskie/ Próg Woźnicki	9762	Kluczbork 15		Tomasz Majtyka
167.			opolskie/ Próg Woźnicki	9763	Kluczbork 16		Tomasz Majtyka
168.			opolskie/ Równina Opolska	9764	Kluczbork 19		Tomasz Majtyka
169.			opolskie/ Równina Opolska	9750	Kluczbork 4		Tomasz Majtyka
170.			opolskie/ Równina Opolska	9751	Kluczbork 5		Tomasz Majtyka
171.			opolskie/ Równina Opolska	9752	Kluczbork 6		Tomasz Majtyka
172.			opolskie/ Równina Opolska	9753	Kluczbork 8		Tomasz Majtyka
173.			podkarpackie/ Pradolina Podkarpacka	8092	Brzeźnica Wielopolka		Joanna Kajzer-Bonk
174.			podkarpackie/ Pradolina Podkarpacka	8168	Pustków Rudki		Joanna Kajzer-Bonk
175.			podkarpackie/ Dolina Dolnej Wisłoki	8112	Sokole		Joanna Kajzer-Bonk
176.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10037	Brzeziny		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
177.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10102	Dębowo		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
178.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10058	Dobarz		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
179.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10138	Hamulka 1		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
180.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10148	Hamulka 3		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
181.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10107	Jagłowo 1		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
182.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10112	Jagłowo 2		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
183.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10096	Jasionowo Dębowskie		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
184.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10051	Kołodzieje		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
185.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	10061	Osowiec		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
186.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	9757	Zajki 3		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
187.	PLH200008	Dolina Biebrzy	podlaskie	9759	Zajki 4		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
188.			podlaskie/ Kotlina Biebrzańska	10135	Krasnoborki		Adam Hermaniuk, Radosław Kossakowski
189.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6048	Gnojewo 1	Tomasz Hetmański	Tomasz Hetmański
190.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6050	Gnojewo 3	Tomasz Hetmański	Tomasz Hetmański
191.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6051	Gnojewo 4	Tomasz Hetmański	Tomasz Hetmański
192.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6053	Kapustowo 1	Tomasz Hetmański	Tomasz Hetmański
193.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2169	Kościierzyna-Rybaki 1	Jacek Błażuk	Tomasz Hetmański
194.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2170	Kościierzyna-Rybaki 2	Jacek Błażuk	Tomasz Hetmański
195.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2171	Kościierzyna-Rybaki 3	Jacek Błażuk	Tomasz Hetmański
196.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2172	Kościierzyna-Rybaki 4	Jacek Błażuk	Tomasz Hetmański
197.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2173	Kościierzyna-Rybaki 5	Jacek Błażuk	Tomasz Hetmański
198.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2174	Kościierzyna-Rybaki 6	Jacek Błażuk	Tomasz Hetmański
199.			pomorskie/ Bory Tucholskie	2175	Kościierzyna-Rybaki 7	Jacek Błażuk	Tomasz Hetmański
200.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6055	Malbork 1	Tomasz Hetmański	Tomasz Hetmański
201.			pomorskie/ Żuławy Wiślane	6058	Malbork 2	Tomasz Hetmański	Tomasz Hetmański

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
202.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9617	Przęsin1		Tomasz Hetmański
203.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9663	Przęsin11		Tomasz Hetmański
204.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9670	Przęsin14		Tomasz Hetmański
205.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9674	Przęsin15		Tomasz Hetmański
206.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9675	Przęsin16		Tomasz Hetmański
207.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9677	Przęsin17		Tomasz Hetmański
208.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9680	Przęsin18		Tomasz Hetmański
209.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9684	Przęsin19		Tomasz Hetmański
210.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9620	Przęsin2		Tomasz Hetmański
211.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9632	Przęsin3		Tomasz Hetmański
212.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9635	Przęsin4		Tomasz Hetmański
213.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9642	Przęsin5		Tomasz Hetmański
214.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9644	Przęsin6		Tomasz Hetmański
215.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9645	Przęsin7		Tomasz Hetmański
216.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9649	Przęsin8		Tomasz Hetmański
217.			pomorskie/ Pojezierze Bytowskie	9650	Przęsin9		Tomasz Hetmański
218.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9700	Wytowno1		Tomasz Hetmański
219.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9841	Wytowno3		Tomasz Hetmański
220.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9843	Wytowno4		Tomasz Hetmański

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
221.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9849	Wytowno5		Tomasz Hetmański
222.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9858	Wytowno7		Tomasz Hetmański
223.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9863	Wytowno8		Tomasz Hetmański
224.			pomorskie/ Wysoczyzna Damnicka	9866	Wytowno9		Tomasz Hetmański
225.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9711	Cieszyn 1		Agata Starzecka
226.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9826	Cieszyn 2		Agata Starzecka
227.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9820	Cieszyn 4		Agata Starzecka
228.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9695	Cieszyn 5		Agata Starzecka
229.			śląskie/ Pogórze Śląskie	9704	Cieszyn 6		Agata Starzecka
230.	PLH260003	Ostoja Nidziańska	świętokrzyskie	10481	Wiślica 1		Małgorzata Smółka, Łaciak Tomasz
231.	PLH260003	Ostoja Nidziańska	świętokrzyskie	10480	Wiślica 2		Małgorzata Smółka, Łaciak Tomasz
232.	PLH260003	Ostoja Nidziańska	świętokrzyskie	10477	Wiślica 7		Małgorzata Smółka, Łaciak Tomasz
233.	PLH260034	Ostoja Szaniecko-Solecka	świętokrzyskie	10785	Zagórzany		Joanna Kajzer-Bonk
234.			świętokrzyskie/ Niecka Połaniecka	10855	Borki		Joanna Kajzer-Bonk, Rafał Bobrek, Monika Bobrek
235.			świętokrzyskie/ Nizina Nadwiślańska	10818	Brzozowa		Joanna Kajzer-Bonk, Rafał Bobrek, Monika Bobrek
236.			świętokrzyskie/ Niecka Połaniecka	10737	Kończkowice 1		Joanna Kajzer-Bonk, Maciej Bonk, Rafał Bobrek
237.			świętokrzyskie/ Niecka Połaniecka	10741	Kończkowice 2		Joanna Kajzer-Bonk, Rafał Bobrek
238.			świętokrzyskie/ Garb Pińczowski	10767	Smogorzów		Joanna Kajzer-Bonk, Rafał Bobrek, Monika Bobrek
239.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9713	Osiedle Mazurskie 01		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
240.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9716	Osiedle Mazurskie 03		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
241.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9785	Osiedle Mazurskie 06		Paweł Knozowski, Dominik Macioł

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2016-2017

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**	
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio	teraz
						w roku 2010	w latach 2016-2017
			Pojezierze Olsztyńskie				
242.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9719	Osiedle Mazurskie 07		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
243.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9722	Osiedle Mazurskie 09		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
244.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9737	Osiedle Mazurskie 10		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
245.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9804	Osiedle Mazurskie 15		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
246.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9807	Osiedle Mazurskie 16		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
247.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9811	Osiedle Mazurskie 18		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
248.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9904	Osiedle Mazurskie 19		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
249.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9828	Osiedle Mazurskie 22		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
250.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9728	Słoneczny Stok 01		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
251.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9730	Słoneczny Stok 02		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
252.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9739	Słoneczny Stok 03		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
253.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9817	Słoneczny Stok 04		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
254.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9853	Słoneczny Stok 05		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
255.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9857	Słoneczny Stok 06		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
256.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9879	Słoneczny Stok 07		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
257.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9886	Słoneczny Stok 08		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
258.			warmińsko-mazurskie/ Pojezierze Olsztyńskie	9887	Słoneczny Stok 09		Paweł Knozowski, Dominik Macioł
259.			wielkopolskie/ Pojezierze Chodzieskie	2972	Podstolice 1	Mariusz Rybacki, Michał Rybacki	Mariusz Rybacki

Lp.	Lokalizacja stanowiska gatunku <i>żaba wodna Pelophylax esculentus</i>			Id stanowiska	Nazwa stanowiska gatunku*	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)**		
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000 – nazwa	województwo kraina geograficzna			poprzednio		teraz
						w roku 2010		w latach 2016-2017
260.			wielkopolskie/ Pojezierze Chodzieskie	2973	Podstolice 4	Mariusz Rybacki, Michał	Mariusz Rybacki	
261.			wielkopolskie/ Pojezierze Chodzieskie	2974	Podstolice 9	Mariusz Rybacki, Michał	Mariusz Rybacki	
262.			wielkopolskie/ Równina Wrzesińska	1298	Robakowo 3	Szymon Fritzkowski	Szymon Fritzkowski	
263.			wielkopolskie/ Równina Wrzesińska	1299	Robakowo 4	Szymon Fritzkowski	Szymon Fritzkowski	
264.			wielkopolskie/ Równina Wrzesińska	1300	Robakowo 5	Szymon Fritzkowski	Szymon Fritzkowski	

* Brak wpisanego obszaru oznacza, że stanowisko jest położone poza siecią Natura 2000.

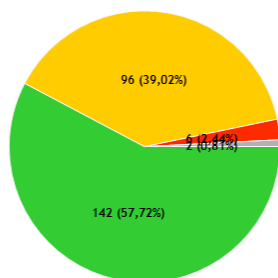
** Wytłuszczonym drukiem zaznaczono stanowiska badane w monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych PMŚ po raz pierwszy w 2016 r.

** Brak wykonawcy oznacza, że stanowisko nie było monitorowane w danym okresie prac.

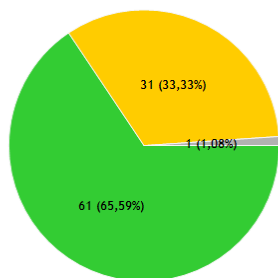
IX. SYNTETYCZNE PODSUMOWANIE WYNIKÓW MONITORINGU GATUNKU

REGION KONTYNENTALNY

Siedlisko 2016-2017

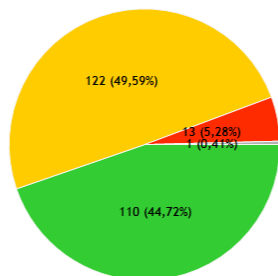

Siedlisko 2010

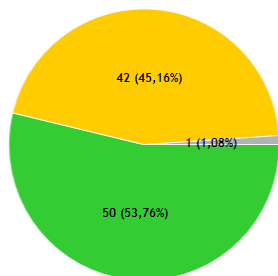

■ FV – stan właściwy
 ■ U1 – stan niezadowolający
 ■ U2 – stan zły
 ■ XX – stan nieznaný

Perspektywy ochrony 2016-2017

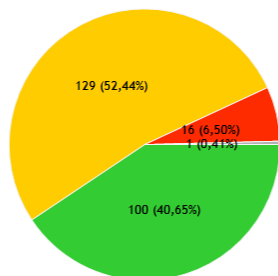

Perspektywy ochrony 2010

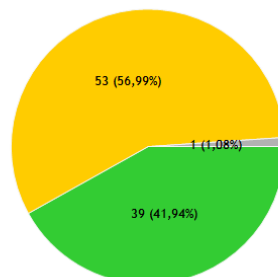

■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Ocena ogólna 2016-2017

Ocena ogólna 2010

■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Uwagi wstępne

Żaba wodna jest jedną z najpospolitszych żab w Polsce. Podobnie jak inne żaby zielone stwierdzana jest głównie poza obszarami górskimi. Jest spotykana w w różnych siedliskach, cechuje się szeroką skalą ekologiczną. Jest krzyżówką dwóch innych gatunków – żaby śmieszki i żaby jeziorkowej. Z tego względu rozpatrywanie jej jako odrębnego gatunku może nie być wystarczające w kontekście jego ochrony. Niemniej można wyciągnąć pewne wnioski dotyczące stanu jej zachowania i ochrony.

Populacja

Ocena stanu populacji, zgodnie z algorytmem opracowanym na zlecenie GIOŚ, została oceniona jako właściwa – FV. Stan populacji oceniany jest wyłącznie w oparciu o zmiany zasiedlenia monitorowanych zbiorników. Wskaźnik ten w zasadzie nie uległ zmianie i wynosił w obu okresach badawczych ok. 28 %. Gatunek jest nadal względnie częsty. Stwierdzono również przewagę kolonizacji nad wymieraniem, choć nie jest ona istotna statystycznie : gatunek zniknął z 38 stanowisk (wymieranie), pojawił się na 54, tj. tam gdzie nie był wykryty wcześniej (kolonizacje). Gatunek w kraju nie zanika, utrzymuje się nadal na 36 stanowiskach z 246 monitorowanych. Wydaje się nawet, że zaznacza się niewielka tendencja wzrostowa w liczbie stanowisk gatunku.

Siedlisko

Ze względu na przewagę ocen FV i znikomy udział ocen U2, siedlisko należy, zgodnie z opracowanym na zlecenie GIOŚ algorytmem, ocenić właściwie – FV.

Około 58% stanowisk zostało ocenionych na FV, 39% na U1, zdecydowanie najmniej stwierdzono ocen U2 – niecałe 2,5%. Złe oceny odnotowano np. na stanowisku Powsin 4, gdzie o ocenie zdecydowało wyschnięcie siedliska; Zielona Góra - Ochla 11, gdzie źle oceniono większość wskaźników. Zwykle źle oceniano udział szuwaru w linii brzegowej oraz zacienienie. Brak wyraźnego zróżnicowania ocen pomiędzy regionami kraju. Również w roku 2010 dominowały oceny właściwe, brak było stwierdzeń ocen U1. Na stanowiskach monitorowanych powtórnie, odnotowano aż 23 przypadki pogorszenia tego parametru, przy zaledwie 4 poprawach. Do porównań należy jednak podchodzić z dużym dystansem, gdyż rok 2010 był sezonem testowym i dopiero po nim doprecyzowano metodykę zbierania danych oraz waloryzację wskaźników i sposoby oceny parametrów. W roku 2016 tak naprawdę po raz pierwszy zastosowano ostateczną wersję metodyki. Dlatego część zmian może być z dużym prawdopodobieństwem pozorna.

Perspektywy ochrony

Zgodnie z opracowanym na zlecenie GIOŚ algorytmem, ze względu na liczbę ocen FV mniejszą niż 50% (45%) stan tego parametru oceniono na U1.

45% stanowisk oceniono pod kątem tego parametru na FV, na U1 oceniono niemal 50% stanowisk, podczas gdy ok. 5% na U2. W roku 2010 nieznacznie dominowały oceny U1, przy czym nie stwierdzono ocen U2. Podobnie jak w przypadku siedliska, odnotowano znaczną przewagę przypadków pogorszenia parametru nad poprawą na stanowiskach monitorowanych powtórnie. Wydaje się, że głównym czynnikiem, jaki wykonawcy wymieniali przy ocenie perspektyw jest ryzyko wyschnięcia, w tym spowodowanego obniżeniem poziomu wód gruntowych i w związku z tym częste ryzyko przerwania metamorfozy larw płazów. Takie stwierdzenia dotyczą np. stanowisk Baczków 6, Cieszyn 2 i inne. Na jednym stanowisku (Mikluszowice 1) wskazano, że niska ocena perspektyw wynika z małej liczby stwierdzonych osobników. Z jednej strony trudno ocenić wagę tego zjawiska, ponieważ mała populacja jest bardziej narażona na zanik, z drugiej jednak strony płazy podlegają znacznym fluktuacjom i

liczebność może wzrosnąć. Ponieważ perspektywy ochrony są oparte w dużej mierze na listach oddziaływań i zagrożeń na stanowiskach, warto pamiętać o ograniczeniach, jakie towarzyszą wyznaczaniu zagrożeń i oddziaływań. Nie mniej przy tak dużej liczbie stanowisk, wydaje się, że stwierdzone oceny odpowiadają rzeczywistości.

Ocena ogólna

W ocenie ogólnej na poziomie stanowisk nie bierze się pod uwagę oceny stanu populacji, gdyż ta ocena jest dokonywana w skali regionu biogeograficznego. Stan ochrony gatunku oceniono na U1 ze względu na gorszy stan perspektyw ochrony. Perspektywy ochrony, były niejednokrotnie oceniane gorzej niż stan siedliska (np. Kumaki Dobrej 6, Nowe Dobra 4). Podobna proporcja ocen ogólnych wystąpiła również w 2010 r. jednak wtedy nie stwierdzono ocen U2. Biorąc pod uwagę stanowiska monitorowane w dwóch etapach badań, poprawę odnotowano jedynie w 6 przypadkach, przy czym pogorszenie w 24. Trzeba jednak podkreślić, że metodyka w obecnej formie została zastosowana po raz pierwszy dopiero w 2016 r. i stąd wykrywane zmiany mogą być w dużej mierze pozorne.

W ocenie stanu ochrony należy również uwzględnić fakt, że nie stwierdzono niepokojących zmian w liczbie zajmowanych stanowisk, co każe przypuszczać, że ogólny stan ochrony na terenie kraju nie powinien budzić większego niepokoju.

Uwagi końcowe

Ogólny stan ochrony nie przedstawia się najgorzej. Wydaje się, że waloryzacja ocen stanu siedliska jest nieco zbyt restrykcyjna. Żaba wodna nie ma dużych wymagań siedliskowych, często zasiedla antropogeniczne zbiorniki wodne. Występowanie tego gatunku jest jednak uzależnione od występowania przynajmniej jednego gatunku rodzicielskiego – żaby śmieszki lub żaby jeziorkowej, gdyż czyste populacje żaby wodnej są rzadkie lub są wynikiem obecności zasiedlania zbiorników, jednak z bardzo małym sukcesem rozrodczym. Skomplikowana biologia kompleksu żab zielonych utrudnia pełne wnioskowanie o stanie ochrony. Żaby zielone muszą być chronione jako zespół gatunków poprzez zapewnienie szerokiego spektrum siedlisk gododnych dla wszystkich występujących w Polsce żab zielonych, a nie jako poszczególne gatunki.